

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 2.12.2015
COM(2015) 615 final

2015/0278 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede
dostopnosti proizvodov in storitev**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2015) 264 final}

{SWD(2015) 265 final}

{SWD(2015) 266 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

V tem obrazložitvenem memorandumu je podrobno predstavljen predlog nove direktive o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev.

Trenutno se gospodarski subjekti srečujejo z različnimi in pogosto nasprotujočimi si nacionalnimi zahtevami glede dostopnosti, ki jim preprečujejo, da bi izkoristili potencial notranjega trga.

Predlagana direktiva države članice podpira pri izpolnjevanju njihovih nacionalnih zavez ter obveznosti glede dostopnosti iz Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov¹.

Dostopnost je v središču Konvencije o pravicah invalidov, katere podpisnice so EU in njenih 25 držav članic². Hkrati je tudi ena od prednostnih nalog Evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020³, ki določa ukrepe za izvajanje Konvencije o pravicah invalidov na ravni EU. Dostopnost preprečuje ali odpravlja ovire za uporabo vsakdanjih proizvodov in storitev. Osebam s funkcijskimi omejitvami, vključno z invalidi,⁴ omogoča dojemanje, uporabo in razumevanje navedenih proizvodov in storitev na enak način kot ostalim.

1.1 Ozadje predloga in njegovi cilji

Predlog naj bi prispeval k izboljšanju pravilnega delovanja notranjega trga ter k odpravljanju in preprečevanju ovir za prosti pretok dostopnih proizvodov in storitev.

Povpraševanje po dostopnih proizvodih in storitvah je veliko, število invalidov in/ali državljanov s funkcijskimi omejitvami pa se bo s staranjem prebivalstva Evropske unije zelo povečalo. Zaradi staranja prebivalstva v Evropski uniji do leta 2020 pričakujemo približno 120 milijonov ljudi z več različnimi oblikami invalidnosti in/ali z lažjo invalidnostjo. Boljše delovanje notranjega trga za določene dostopne proizvode in storitve bo koristilo tako potrebam teh potrošnikov kot industriji. Okolje, v katerem so proizvodi in storitve dostopnejši, omogoča večjo vključenost in udeležbo državljanov v družbi. Podpira neodvisno življenje in avtonomne odločitve. Prispeva pa tudi k uresničevanju načela enakega obravnavanja invalidov pri dostopu do blaga in storitev⁵.

V zakonodaji, standardih in smernicah obstajajo razlike glede dostopnosti, ki se bodo najverjetneje še povečevale, ko bodo države članice pripravile nova pravila o dostopnosti. To je posledica začetka veljavnosti Konvencije o pravicah invalidov v Evropski uniji in večini držav članic ter splošne narave njenih določb, ki se lahko ob izvajanju na nacionalni ravni razlagajo in uveljavljajo na različne načine. Eden od primerov takšnih različnih pravil je spletna dostopnost, kjer države članice uporabljajo različne verzije smernic za spletno dostopnost (WC3/WCAG), drugi pa avdiovizualne medijske storitve z različnimi standardi za

¹ Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov, na voljo na: <http://www.un.org/disabilities/default.asp?id=150>.

² Konvencijo o pravicah invalidov so podpisale vse države članice EU, Finska, Irska in Nizozemska so trenutno v postopku ratifikacije Konvencije.

³ Evropska strategija o invalidnosti za obdobje 2010–2020, COM(2010) 636 final, na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0636:FIN:sl:PDF>.

⁴ V skladu s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov so invalidi ljudje z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi enako kot drugi polno in učinkovito sodelovali v družbi.

⁵ Komisija je predstavila predlog, ki med drugim zagotavlja, da se invalide obravnava enako kot druge, COM(2008) 426 final.

podnaslavljanja in zvočne opise. Poleg tega bodo podoben učinek imele spremembe v zakonodaji EU, s katerimi dostopnost postaja na splošno obvezna, vendar brez opredelitve, kot je to v primeru direktive o javnih naročilih.

Neusklajeni nacionalni pristopi do vprašanja dostopnosti ustvarjajo ovire na notranjem trgu. Za ponudnike s čezmejnimi poslovanjem spoštovanje različnih pravil o dostopnosti predstavlja dodatne proizvodne stroške. Konkurenca, konkurenčnost in gospodarska rast so omejene, ker podjetja, zlasti MSP, morda nimajo dovolj znanja in zmogljivosti, da bi se lahko podučila o vseh različnih nacionalnih zahtevah in postopkih ter jih upoštevala. Zato je pomembno MSP vključiti v področje uporabe tega predloga, saj bi se v nasprotnem primeru njihove proizvode in storitve lahko obravnavalo kot drugorazredne ali manj kakovostne.

Nacionalni organi, proizvajalci in ponudniki storitev se soočajo z negotovostjo v zvezi z zahtevami glede dostopnosti za potencialne čezmejne storitve in v zvezi z veljavnim okvirom politik glede dostopnosti.

Opisano stanje kaže, da je treba ukrepati in zagotoviti prosti pretok proizvodov in storitev z opredelitvijo in uporabo skupnih zahtev glede dostopnosti za izbrane proizvode in storitve ter z uporabo enakih zahtev za zakonodajo EU, ki določa splošne obveznosti glede dostopnosti. To bo prispevalo k povečanju konkurence v industriji. Predlog naj bi prispeval k zmanjšanju in preprečevanju ovir za čezmejno trgovino.

Predlagana harmonizacija nacionalnih ukrepov glede dostopnosti je nujen pogoj, da se odpravijo zakonodajne razlike.

1.2 Tehnični okvir

Proizvajalci in ponudniki storitev po vsem svetu trenutno uporabljajo različne pristope pri izpolnjevanju zahtev glede dostopnosti, kadar dejansko proizvajajo/zagotavljajo proizvode in storitve s posebnimi elementi dostopnosti. Ti pristopi so včasih odvisni od nacionalnih in mednarodnih standardov, ki pa ponavadi med regijami ali državami niso usklajeni.

Na podlagi zahtev za standardizacijo Evropske komisije evropskim organizacijam za standardizacijo se pripravljajo številni standardi dostopnosti na evropski ravni. S temi zahtevami za standardizacijo (nezakonodajni ukrepi) je Komisija evropske organizacije za standardizacijo pozvala, da razvoj prostovoljnih evropskih standardov uskladijo s svetovnim razvojem. Zahteve, ki zadevajo dostopnost: M/376⁶ (2005) o IKT, ki je privedla do evropskega standarda EN 301 549⁷, sprejetega februarja 2014; M/420⁸ (2007) o grajenem okolju in M/473⁹ o vključevanju dostopnosti v evropsko standardizacijo po načelu „univerzalnega oblikovanja“ v evropski standardizaciji. Te zahteve za standardizacijo je Komisija izdala na podlagi pozitivnega mnenja držav članic v odboru, ustanovljenem s členom 5 Direktive 98/34/ES, evropske organizacije za standardizacijo pa ob tem pozvala, naj

⁶ Pooblastilo za standardizacijo M/376 organizacijam za standardizacijo CEN, CENELEC in ETSI v podporo evropskim zahtevam glede dostopnosti pri javnih naročilih za proizvode in storitve na področju IKT: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=333>.

⁷ Ta standard je dobro usklajen s standardi ZDA v okviru oddelka 508 akta o ponovnem vključevanju (*Rehabilitation Act*).

⁸ Pooblastilo za standardizacijo M/420 organizacijam za standardizacijo CEN, CENELEC in ETSI v podporo evropskim zahtevam glede dostopnosti pri javnih naročilih za grajeno okolje: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=392>; <http://www.cen.eu/cen/Sectors/Sectors/Accessibility/Construction/Pages/Allpresentations.aspx>

⁹ Pooblastilo za standardizacijo M/473 organizacijam za standardizacijo CEN, CENELEC in ETSI, da v ustrezne pobude za standardizacijo vključijo načelo „univerzalnega oblikovanja“: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=461>, <ftp://ftp.cencenelec.eu/CEN/Sectors/List/Accessibility/DfAmandate.pdf>

pripravijo prostovoljne standarde dostopnosti in po možnosti pregledajo obstoječe standarde ter tako zagotovijo boljše smernice v zvezi z načelom „univerzalnega oblikovanja“.

Ta zahtevana prostovoljna evropska standardizacija je dolgotrajna, v odsotnosti evropskih standardov pa so možne nacionalne standardizacijske dejavnosti. Da bi dosegli želeno harmonizacijo na evropski ravni, bo treba prostovoljno evropsko standardizacijo podkrepiti z regulativnim ukrepanjem. Funkcionalne zahteve glede dostopnosti, ki so določene v Direktivi, so podane kot splošni cilji. Eden od načinov za ocenjevanje skladnosti z navedenimi zahtevami je uporaba prostovoljnih harmoniziranih standardov, ki so bili sprejeti v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji¹⁰.

Evropske standarde, ki izhajajo iz zgoraj navedenih zahtev, ali kakršne koli druge ustrezne obstoječe evropske standarde bi bilo treba v tej pobudi uporabiti kot podlago za navedene harmonizirane standarde, s čimer bi zagotovili domnevo o skladnosti z zahtevami glede dostopnosti.

1.3 Ozadje politike

Glavni cilj te direktive je izboljšati delovanje notranjega trga za dostopne proizvode in storitve. To je tudi v skladu s političnimi usmeritvami predsednika Junckerja, „*da naslednja Komisija gradi na moči našega enotnega trga in v celoti izkoristi njegov potencial v vseh razsežnostih*“. Ta direktiva bo prispevala tudi k izvajanju delovnega programa Komisije¹¹ za leto 2015, ki ponovno kaže na prizadevanja Komisije za dostopnost, ki spodbuja socialno vključenost. „*Evropska komisija je predana zagotavljanju enakih možnosti za invalide v skladu s Konvencijo ZN o pravicah invalidov. To vključuje dostopnost fizičnega okolja, prevoznih sredstev, informacijsko-komunikacijske tehnologije in sistemov (IKT) ter drugih možnosti in storitev.*“

Člen 9 Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov Evropsko unijo in države članice obvezuje, da v okviru svojih pristojnosti kot pogodbenice Konvencije sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev dostopnosti. Člen 3 dostopnost obravnava kot splošno načelo Konvencije, ki ga je treba upoštevati v razmerju do uživanja pravic in temeljnih svoboščin iz Konvencije.

Pravna narava obveznosti glede dostopnosti v okviru Konvencije ZN o pravicah invalidov je potrjena v splošnem komentarju k členu 9 Konvencije o dostopnosti¹², ki ga je Odbor ZN o pravicah invalidov objavil aprila 2014. Poudarja, da so „države pogodbenice dolžne sprejeti, širiti in spremljati nacionalne standarde dostopnosti [...]. Države pogodbenice bi morale izvajati celovit pregled zakonodaje o dostopnosti, da se ugotovijo, spremljajo in obravnavajo vrzeli v zakonodaji in njenem izvajanju“. Nadalje navaja, da bi morale „države pogodbenice vzpostaviti zakonodajni okvir s posebnimi, izvršljivimi in časovno opredeljenimi merili uspešnosti za spremljanje in ocenjevanje, kako zasebni subjekti postopno spreminjajo in prilagajajo svoje v preteklosti nedostopne storitve v dostopne. Države pogodbenice bi morale tudi zagotoviti, da so na novo nabavljeno blago in druge storitve popolnoma dostopni invalidnim osebam.“

Zaveza za Evropo brez ovir je bila obnovljena v letu 2010 v okviru Evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020. Ta strategija je bila pripravljena v skladu s Konvencijo

¹⁰ UL L 316, 14.11.2012, str. 12.

¹¹ COM(2014) 910, Delovni program Komisije za leto 2015 – Nov začetek, na voljo na: http://ec.europa.eu/atwork/pdf/cwp_2015_sl.pdf.

¹² <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/GC.aspx>.

ZN o pravicah invalidov. Ukrepanje EU podpira in dopolnjuje nacionalne dejavnosti za zagotavljanje dostopnosti in odpravo obstoječih ovir.

Dostopnost je vključena v več pobud EU. Nekatere podrobne zahteve glede dostopnosti so določene v zakonodaji EU v zvezi z določenimi proizvodi ali storitvami ali sektorji. Druge, kot so direktive o javnih naročilih ter uredbe o evropskih strukturnih in investicijskih skladih, imajo splošno zahtevo glede dostopnosti (najprej v obdobju 2007–2013 ter še bolj okrepljene določbe v obdobju 2014–2020). Ni pa skupne opredelitve dostopnosti na evropski ravni.

Komisija se je v okviru posebnega cilja preprečevanja, prepoznavanja in odprave ovir pri dostopnosti v „Akcijskem načrtu za obdobje 2010–2015“¹³, ki je del evropske strategije o invalidnosti, zavezala, da bo pripravila evropski akt o dostopnosti, s katerim bo določila splošni okvir glede dostopnosti proizvodov in storitev.

1.4 Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije

Zakonodaja EU v številnih primerih ureja položaj invalidov s poudarkom na določenem področju. To velja za uredbe o pravicah potnikov za vse vrste prevoza (zračni, železniški, vodni in avtobusni), ki se osredotočajo na nediskriminacijo in zagotavljanje pomoči za osebe z omejeno mobilnostjo pri uporabi javnega prevoza¹⁴. Obstaja tudi zakonodaja EU o dostopnosti potniških prevoznih sredstev, kot so avtobusi z nizkim spustom¹⁵, železniški vozni park¹⁶ in vodna prevozna sredstva¹⁷, ter tehnični standardi, ki zagotavljajo dostopnost prevoznih sredstev za različne načine prevoza. Ta predlog ne bo ogrozil njihovega področja uporabe. Kljub temu pa lahko boljša dostopnost prevoza, ki jo bo prinesla ta pobuda, olajša zagotavljanje pomoči ter/ali zmanjša potrebo po njej in s tem povezane stroške.

Ta predlog je povezan s predlogom direktive o dostopnosti spletišč organov javnega sektorja¹⁸, ki zajema določen sklop spletišč organov javnega sektorja z nekaterimi posebnimi storitvami. Dopolnjuje ga z obravnavo nekaterih spletišč iz zasebnega sektorja. Skupaj bosta v skladu s strategijo enotnega digitalnega trga prispevala k uresničevanju vključujoče e-družbe, saj bosta zagotavljala dostopnost spletišč ponudnikov osnovnih storitev za državljane. Za zagotovitev, da morajo pristojni organi izvajati iste specifikacije za dostopnost ne glede na vrsto spletišča, so zahteve glede spletne dostopnosti, uporabljene v tem predlogu direktive, enake kot pri predlogu direktive o dostopnosti spletišč organov javnega sektorja.

¹³ Prvotni načrt za izvajanje evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020 – Seznam ukrepov za obdobje 2010–2015, SEC(2010)1324 final, na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SEC:2010:1324:FIN:en:PDF>.

¹⁴ Uredba (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu (UL L 204, 26.7.2006, str. 1); Uredba (ES) št. 1371/2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 315, 3.12.2007, str. 14); Uredba (EU) št. 1177/2010 o pravicah potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovnih poteh (UL L 334, 17.12.2010, str. 1); Uredba (EU) št. 181/2011 o pravicah potnikov v avtobusnem prevozu (UL L 55, 28.2.2011, str. 1).

¹⁵ Uredba (ES) št. 661/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o zahtevah za homologacijo za splošno varnost motornih vozil, njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (UL L 200, 31.7.2009, str. 1).

¹⁶ Direktiva 2008/57/ES z dne 17. junija 2008 o interoperabilnosti železniškega sistema v Skupnosti (prenovitev) (UL L 191, 18.7.2008, str. 1) in Odločba Komisije 2008/164/ES z dne 21. decembra 2007 o tehnični specifikaciji za interoperabilnost v zvezi s funkcionalno oviranimi osebami v vseevropskem železniškem sistemu za konvencionalne in visoke hitrosti (UL L 64, 7.3.2008, str. 72).

¹⁷ Direktiva 2009/45/ES o varnostnih predpisih in standardih za potniške ladje (UL L 163, 25.6.2009).

¹⁸ COM(2012) 721 final, na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0721:FIN:EN:PDF>.

Predlog bi z opredelitvijo zahtev glede dostopnosti pojasnil, katere obveznosti izhajajo iz zakonodaje EU, ki vzpostavlja obveznosti glede dostopnosti, ne pa tudi določil zahtev ali specifikacij, na primer na področju javnih naročil ali evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

Zato se bo kljub različnim ciljem in pravni podlagi uporabljal za te pobude, ne bo jih pa spreminjal; njegov pomen bo v natančnejši opredelitvi dostopnosti in prispevanju k boljši pravni varnosti.

Prihodnja zakonodaja z obveznostmi glede dostopnosti bi lahko odražala skupne zahteve glede dostopnosti iz te pobude ter tako okrepila usklajenost na notranjem trgu.

Poleg tega je koncept aktivnega staranja, ki ga je Evropska komisija podpirala v okviru evropskega leta aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami leta 2012, poudaril pomen oblikovanja dostopnega ali „starejšim prijaznega okolja“, ki ljudem omogoča čim daljše neodvisno življenje v lokalni skupnosti. Dostopnost je eden od njegovih bistvenih sestavnih delov. Zaradi močne povezave med invalidnostjo in staranjem¹⁹ je dostopnost bistvenega pomena za starejše ljudi, da lahko ostanejo aktivni, samostojno živijo in prispevajo k srebnem gospodarstvu²⁰.

Na mednarodni ravni imajo ZDA širok okvir zakonodaje o dostopnosti, pogosto s podrobno opredeljenimi obveznimi standardi in pravili²¹. Zato, in kakor je izrazilo več deležnikov (zlasti s strani industrije IKT), se s predlogom prizadeva uskladiti določbe, ki se uporabljajo v ZDA, in pravila EU zaradi globalne narave nekaterih proizvodov in storitev. Ta cilj bo lažje doseči s standardizacijo v okviru zahteve za standardizacijo M/376²². Ta pobuda EU o dostopnosti bi lahko vzpostavila okvir, v katerem bi lahko standardi dostopnosti, oblikovani z globalnega vidika, pomagali prispevati k vzpostavitvi čezatlantskega trga.

Ta predlog bi spodbudil učinkovito uporabo drugih standardov glede dostopnosti, ki izhajajo iz zahtev Komisije za standardizacijo M/376, M/420 in M/473.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

2.1 Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi

Za opredelitev težav in potreb so bila izvedena številna javna posvetovanja in študije, pri katerih so sodelovale države članice, industrija in civilna družba (potrošniki, vključno z invalidi):

- spletno javno posvetovanje, namenjeno pripravi evropskega akta o dostopnosti (2012)²³;
- raziskava Eurobarometer o dostopnosti (2012)²⁴;

¹⁹ Podatki EU-SILC (statistični podatki o dohodkih in življenjskih razmerah) in WHO Global burden of disease report (poročilo STO o svetovnem bremenu bolezni).

²⁰ COM(2012) 83, Izvajanje Strateškega izvedbenega načrta evropskega partnerstva za inovacije za dejavno in zdravo staranje.

²¹ Oddelek 255 Akta o telekomunikacijah (*Telecoms Act*), Akt o dostopnosti na področju komunikacij in videov (*Communications and Video Accessibility Act*), oddelek 508 Akta o ponovnem vključevanju (*Rehabilitation Act*), Akt o letalskih prevoznikih (*Air carriers Act*), Akt o ameriških invalidih (*American with Disabilities Act*), Akt o glasovanju v Ameriki (*Help America Vote Act*).

²² Glede evropskih zahtev glede dostopnosti pri javnih naročilih za proizvode in storitve na področju IKT: <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=333>.

²³ Poročilo družbe Deloitte, ki bo objavljeno sočasno s sprejetjem predloga.

²⁴ Eurobarometer št. 345: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_360_345_en.htm.

- svet MSP v organizaciji Evropske podjetniške mreže (2012)²⁵;
- neposredna posvetovanja in srečanja s predstavniki večjih organizacij civilne družbe, vključno z organizacijami, ki zastopajo invalide, ter predstavniki industrije in evropskih industrijskih združenj; med temi dialog na visoki ravni o rasti in dostopnosti, ki ga je gostila podpredsednica Evropske komisije Viviane Reding (decembra 2013);
- peto poročilo skupine EU na visoki ravni za področje invalidnosti (skupina strokovnjakov iz držav članic) o izvajanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov²⁶;
- študija o socialno-ekonomskem vplivu novih ukrepov na izboljšanje dostopnosti proizvodov in storitev za invalide (2013)²⁷;
- študije v zvezi z zakonodajo o dostopnosti v 27 državah članicah in njenim uveljavljanjem v EU s strani akademske mreže evropskih strokovnjakov s področja invalidnosti (ANED) (2012)²⁸.

2.2 Ocena učinka

Ustanovljena je bila usmerjevalna skupina za oceno učinka pod vodstvom Generalnega direktorata za pravosodje, v kateri so bili zastopani številni oddelki in službe Komisije.

Pet možnosti politike je bilo opuščenih v zgodnji fazi postopka ocene učinka, ker so bile nerealne, nesorazmerne ali pa niso omogočale doseganja ciljev.

Predhodna analiza je pokazala, da bi se ta pobuda EU morala nanašati samo na izbrana prednostna področja, kjer so ovire delovanja enotnega trga najjasneje razvidne in se bodo najverjetneje povečale ali kjer bi lahko ukrep na evropski ravni prinesel dodano vrednost. Za nadaljnjo oceno učinka so bile ohranjene naslednje štiri možnosti:

Možnost 1: brez nadaljnega ukrepanja na ravni EU (osnovni scenarij).

Možnost 2: priporočilo EU, ki opredeljuje skupne zahteve glede dostopnosti izbranih proizvodov in storitev ter na področju javnih naročil. S to možnostjo se rešuje težava osnovnega scenarija, tako da vključuje zahteve glede dostopnosti, ki se lahko uporabljajo za določene proizvode in storitve ter za postopke javnega naročanja.

Možnost 3: direktiva EU, ki opredeljuje skupne zahteve glede dostopnosti izbranih proizvodov in storitev ter na področju javnih naročil – in se uporablja v državah članicah, kadar urejajo dostopnost. V skladu s to možnostjo državam članicam ne bo treba pripraviti zakonodaje na področju zahtev glede dostopnosti do določenega datuma, vendar če jo pripravljajo ali so to že storile, morajo spoštovati predpise EU, da bi zagotovile usklajenost na enotnem trgu. Vse države članice bodo morale zagotoviti prosti pretok dostopnih proizvodov in storitev, tudi če ne regulirajo dostopnosti, ter uporabljati skupne zahteve glede dostopnosti v postopkih javnega naročanja.

Možnost 4: direktiva EU, ki opredeljuje skupne zahteve glede dostopnosti izbranih proizvodov in storitev ter na področju javnih naročil – in se začne uporabljati takoj v vseh državah članicah. Ta možnost od vseh držav članic, tudi tistih, ki še niso uzakonile dostopnosti, zahteva uvedbo nove zakonodaje o dostopnosti v skladu s predlaganimi pravili EU. Popolnoma harmonizira pravila o dostopnosti v vseh državah članicah.

²⁵ Poročilo sveta MSP, ki ga je pripravila družba Deloitte in bo objavljeno sočasno s sprejetjem predloga.

²⁶ http://ec.europa.eu/justice/discrimination/files/dhlg_5th_report_en.pdf.

²⁷ Končno poročilo družbe Deloitte, ki bo objavljeno sočasno s sprejetjem predloga.

²⁸ www.disability-europe.net/

Regulativno ukrepanje se je zdela najučinkovitejša oblika ukrepanja EU pri reševanju trenutnih in pričakovanih težav delovanja enotnega trga. Zlasti direktiva se je zdela skladna s pristopom iz prejšnjih sporočil in instrumentov Komisije ter bi zagotovila neoviran pretok dostopnih proizvodov in storitev ter ne bi presegala potrebnega.

Poročilo o oceni učinka, ki so ga pripravile službe Evropske komisije, je po natančni preučitvi prejelo pozitivno mnenje odbora za oceno učinka. Priporočila odbora za oceno učinka so bila upoštevana v končni različici ocene učinka.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

3.1 Pravna podlaga

Člen 114(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

3.2 Načelo subsidiarnosti

Načelo subsidiarnosti se uporablja, če vprašanja, ki jih obravnava ta predlog, ne spadajo v izključno pristojnost EU. V skladu s členom 4(2)(a) in (g) PDEU spadata področji notranjega trga in prometa v deljeno pristojnost Unije in držav članic.

Ukrepati je treba na ravni EU, ker države članice same ne morejo rešiti problema, saj vključuje nadnacionalne vidike, ki jih ni mogoče obravnavati z ukrepi posameznih držav članic. Ovirano je normalno delovanje notranjega trga – tako v smislu trenutnih ovir za trgovino kot v smislu ovir za razvoj celotnega potenciala notranjega trga. Nacionalne razlike v pristopu obremenjujejo in ovirajo podjetja, ki si želijo čezmejnih povezav.

Težave zaradi razlik med nacionalnimi zakonodajami na področju zahtev glede dostopnosti, ki se bodo najverjetneje povečale z izvajanjem držav članic obveznosti glede dostopnosti iz Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, je mogoče učinkovito reševati le s skupnim pristopom na ravni EU. Samo usklajen pravni okvir bo omogočil prosti pretok dostopnih proizvodov in storitev na notranjem trgu, kar je bilo potrjeno na posvetovanju z deležniki.

Pri ukrepanju na ravni EU bi bilo spoštovano načelo subsidiarnosti, saj bi se osredotočili na tiste proizvode in storitve, za katere obstajajo jasni dokazi o znatnih problemih notranjega trga – saj različne nacionalne zahteve ustvarjajo ovire za trgovino. Zato je treba to vprašanje obravnavati na ravni EU. Države članice bi bile še naprej v celoti odgovorne za urejanje zahtev glede dostopnosti drugih proizvodov in storitev.

Ukrepi EU bodo z oblikovanjem pravil, ki bodo zagotovila prosti pretok dostopnih proizvodov in storitev na notranjem trgu in spodbujanje učinkovitejše rabe virov, dodali vrednost nacionalni zakonodaji o dostopnosti. Države članice morajo sprejeti proizvode in storitve, ki se izvažajo iz druge države članice, kadar izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz predlagane direktive. Zagotovitev tega prostega pretoka bo imela pozitivne gospodarske učinke. Predlog bo z vzpostavitvijo enakih konkurenčnih pogojev za gospodarske subjekte in s preprečevanjem razdrobljenosti notranjega trga ustvaril pravno varnost in gospodarskim subjektom ponudil razširjeni trg za prodajo njihovih proizvodov in storitev. Povrh vsega bodo potrošniki s funkcijskimi omejitvami, vključno z invalidi in starejšimi, imeli širši izbor dostopnih proizvodov in storitev boljše kakovosti in po nižjih cenah. To pa je trojni dosežek.

3.3 Načelo sorazmernosti

Kar zadeva sorazmernost, vsebina in oblika predlaganega ukrepa ne presegata tistega, kar je potrebno za doseganje cilja, tj. zagotovitev pravilnega delovanja notranjega trga.

Predvideni časovni razpon izvajanja upošteva življenjski cikel proizvodov. Zajeti proizvodi in storitve so bili skrbno izbrani. Obveznosti glede dostopnosti vplivajo le na nove proizvode, ki so bili dani na trg po začetku veljavnosti Direktive, za storitve pa od navedenega datuma dalje.

Določeni so skupni cilji in splošna pravila, načini, kako doseči navedene cilje ob upoštevanju nacionalnih okoliščin, pa so prepuščeni presoji držav članic. Zato naj bi se zahteve glede dostopnosti opredelile samo na funkcionalni ravni.

Sorazmernost obveznosti je bila temeljito proučena, kar je privedlo na primer do enostavnejših postopkov ugotavljanja skladnosti (lastna izjava) in nadzora trga. Temeljijo na postopkih, ki se običajno uporabljajo v harmonizacijski zakonodaji notranjega trga²⁹. Ocenjeni so bili stroški usklajevanja za proizvajalce, ponudnike storitev in javne uprave. Analiza je pokazala, da koristi harmonizacije večinoma odtehtajo te stroške.

Poleg tega so bile v skladu z načelom „najprej pomisli na male“ uvedene zaščitne klavzule za preprečitev, da bi gospodarski subjekti nosili nesorazmerno breme ali morali temeljito spremeniti svoje proizvode in storitve (oz. stroškov, ki jih spremembe povzročajo). Te klavzule med drugim upoštevajo velikost, vire in naravo zadevnih gospodarskih subjektov. Komisija je v skladu s svojo politiko razmišljala o polnem izvzetju mikropodjetij, vendar je to možnost opustila v prid navedenih klavzul, saj so te bolj ciljno usmerjene na dejansko populacijo gospodarskih subjektov, za katere so bremena – v posameznih dobro utemeljenih primerih – lahko potencialno nesorazmerno visoka glede na koristi. Zadevne klavzule prav tako omogočajo boljši nadzor nad skupnim učinkom teh zaščitnih ukrepov na doseganje ciljev zakonodaje.

3.4 Učinek na temeljne pravice

Predlog naj bi pozitivno vplival na številne pravice, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah. Tovrstna pobuda EU bi neposredno ali posredno lajšala izvajanje naslednjih pravic: pravice do človekovega dostojanstva (člen 1), pravice do osebne celovitosti (člen 3), pravice do izobraževanja (člen 14), pravice do svobode izbire poklica in pravice do dela (člen 15), pravice starejših (člen 25), pravice do vključenosti invalidov (člen 26), pravice do svobode gibanja in prebivanja (člen 45).

Kar se tiče gospodarskih subjektov, bi imel ta predlog mešan učinek na pravice, kot sta pravica do svobode gospodarske pobude (člen 16) in lastninska pravica (člen 17). Najprej in predvsem bi pobuda z odpravljanjem ovir za trgovanje in s tem povečanjem potenciala notranjega trga koristila uveljavljanju navedenih dveh pravic. V nekaterih primerih bi s sprejetjem novih pravil v nekaterih državah članicah prav tako lahko predstavljala manjšo omejitev za uveljavljanje navedenih pravic. Vendar pa bi bile omejitve, ki so posledica teh novih pravil, upravičene in sorazmerne ter bi vodile v povečanje možnosti za trgovino znotraj EU, od katere bi lahko imeli koristi prav gospodarski subjekti sami. Nova pravila bi bilo mogoče upravičiti tudi s spodbujanjem drugih že navedenih temeljnih pravic.

²⁹ Glej Prilogo II Sklepa št. 768/2008/ES o skupnem okviru za trženje proizvodov (UL L 218, 13.8.2008).

3.5 Predlog

Predlagana direktiva bo zagotovila skupni okvir EU za opredelitev in izvajanje zahtev glede dostopnosti nekaterih proizvodov in storitev. Elementi predlagane direktive se lahko povzamejo, kot sledi:

Področje uporabe

Predlagana direktiva bo:

- harmonizirala zahteve glede dostopnosti za določene proizvode in storitve ter
- uporabila enake zahteve glede dostopnosti za opredelitev in vsebino že obstoječih vendar neopredeljenih obveznosti glede dostopnosti iz zakonodaje EU, kot na primer na področjih javnih naročil ter strukturnih in investicijskih skladov. Področje uporabe je enako področju uporabe zadevnih pravnih instrumentov, ki ga predlagana direktiva ne spreminja.

Zahteve glede dostopnosti in prosti pretok

Predlagana direktiva bo izboljšala delovanje notranjega trga z odpravo ovir, ki so posledica različnih nacionalnih zakonodaj, s harmoniziranimi obveznimi zahtevami glede dostopnosti za določene proizvode in storitve. Izbor proizvodov in storitev je bil pripravljen na podlagi več zunanjih in notranjih posvetovanj, potreb industrije in invalidov, strokovne raziskave o zakonodaji o dostopnosti in njenem izvrševanju v 27 državah članicah ter na podlagi analize veljavnih nacionalnih zakonodajnih razlik v devetih državah članicah EU, ki zajemajo približno 80 % BDP EU in 77 % prebivalcev EU.

Predlagana direktiva bo zagotovila prost pretok na notranjem trgu vseh proizvodov in storitev, ki bodo izpolnjevali zahteve glede dostopnosti.

Industrijo bo podpirala pri izboljšanju dostopnosti, tako da bo s pomočjo enakih funkcionalnih zahtev glede dostopnosti opredelila obveznosti glede dostopnosti, da se kupuje/financira dostopne proizvode in storitve, določene v zakonodaji EU.

Vključene so bile tudi zaščitne klavzule.

Izvajanje v državah članicah

- Predlagana direktiva harmonizira zahteve glede dostopnosti na ravni EU za določeno število proizvodov in storitev ter odpravlja ovire za njihov prosti pretok.
- Ne določa podrobno, kako je obveznost omogočanja dostopnosti proizvodov in storitev ob izpolnjevanju opredeljenih zahtev glede dostopnosti treba doseči v praksi. V primeru, da bi to še vedno vodilo do ovir na notranjem trgu, lahko Komisija v prihodnosti prouči druge možnosti za zagotovitev smernic državam članicam, kot so standardizacija ali izvedbeni ukrepi.
- Za zagotovitev domneve o skladnosti z zahtevami glede dostopnosti Direktiva vključuje tudi možnost uporabe prostovoljnih harmoniziranih standardov.
- Za zagotovitev pravilnega izvajanja in uveljavljanja dostopnosti predvideva uporabo enostavnejšega postopka ugotavljanja skladnosti (lastna izjava) in obstoječih mehanizmov nadzora trga za preverjanje skladnosti proizvodov z zahtevami glede dostopnosti. Poleg tega prinaša enostavnejši postopek za preverjanje skladnosti storitev.
- Določa začetek veljavnosti zakonov in drugih predpisov, potrebnih za usklajitev s to direktivo, najpozneje dve leti po začetku njene veljavnosti.

- Od držav članic zahteva, da določijo uporabo vseh ukrepov, tako glede prostega pretoka proizvodov in storitev kot glede zahtev iz člena 3, najpozneje šest let po začetku veljavnosti te direktive.
- Rok za uporabo ukrepov iz poglavja VI o opredelitvi dostopnosti s sklicevanjem na zahteve te direktive v primerih, kadar pravo EU nalaga obveznosti glede dostopnosti brez nadaljnjih opredelitev pojmov ali specifikacij, je šest let po začetku veljavnosti te direktive.

Obrazložitevni dokumenti

Komisija meni, da je v tem primeru upravičeno zahtevati od držav članic, da Komisiji predložijo obrazložitvene dokumente za pojasnitev povezave med določbami te direktive in ustreznimi deli nacionalnih dokumentov za prenos.

- Nacionalna zakonodaja na področju dostopnosti in njeno izvajanje pomenita izziv zaradi velike raznolikosti pravnih tradicij v različnih državah članicah, saj v nekaterih državah članicah dostopnost urejajo na primer v okviru protidiskriminacijske zakonodaje, v drugih v okviru zakonodaje o invalidnosti, spet v drugih pa v okviru pravnih instrumentov za posamezne sektorje. Poleg tega ta direktiva zajema zahteve glede dostopnosti za posebej izbrane proizvode in storitve. Zato vključuje številne pravne obveznosti.
- Izvajanje navedene direktive bo zahtevalo spremembe različnih delov nacionalnega pravnega reda v državah članicah. Njene določbe bodo prenesene s spremembami nacionalnih pravil, zakonov in drugih predpisov. Verjetno je, da se izvajanje ne bo nanašalo samo na osrednjo/nacionalno raven zakonodaje v državah članicah, ampak se bo dotaknilo različnih ravni regionalne in lokalne zakonodaje. Za prenos na nacionalni ravni se torej pričakuje, da bo zajel ves nacionalni pravni red.

Zato Komisija meni, da bodo obrazložitevni dokumenti, ki spremljajo obvestilo o ukrepih za prenos, bistveni za popolno razumevanje postopka za prenos direktive v nacionalno zakonodajo. Glede na navedeno je primerno države članice pozvati, naj prevzamejo to upravno obremenitev in zagotovijo obrazložitvene dokumente, da bi Komisija lahko opravila svojo nalogo nadzora nad prenosom te horizontalne direktive, ki je osrednjega pomena za ukrepe EU glede dostopnosti.

Kako bo sistem deloval?

- Predlagana direktiva bo preprečila in odpravila obstoječe ovire na notranjem trgu zaradi različnih nacionalnih predpisov. Zato bo usmerjala usklajevanje držav članic s Konvencijo ZN o pravicah invalidov v zvezi z dostopnostjo.

Z začetkom veljavnosti bo harmonizacija dostopnosti v EU na ravni funkcionalnih zahtev glede dostopnosti, splošna načela bodo namreč temeljila na načelu „univerzalnega oblikovanja“ in ne na podrobni tehnični ravni. Ta raven bi zadoščala, da se zagotovi dobro delovanje notranjega trga za zadevne proizvode in storitve.

Vendar pa Direktiva prav tako predvideva primere, ko bi bila potrebna nadaljnja podrobnejša harmonizacija za proizvode in storitve ali ko bi industrija potrebovala natančnejše informacije ali smernice za olajšanje njihove skladnosti. Direktiva v tem primeru določa številne možnosti: uporabo prostovoljnih harmoniziranih standardov in, kadar harmoniziranih standardov ni, uporabo izvedbenih aktov za nadaljnjo določitev vključenih zahtev glede dostopnosti. Te možnosti bi običajno prišle v poštev le po razumnem obdobju uporabe Direktive in bi bile odvisne od izkazane potrebe s strani

trga/potrošnikov po nadaljnji harmonizaciji ter bi temeljile na dokazih bodisi tržnih bodisi regulativnih pomanjkljivosti.

Možnost, da se zahteva priprava evropskih standardov v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012, je uveljavljen način nadaljnega oblikovanja podrobnejših pravnih zahtev, določenih v zakonodaji EU o notranjem trgu. Navedeni harmonizirani standardi bodo vsebovali tehnične podrobnosti o tem, „kako“ zagotoviti dostopnost proizvodov in storitev. Uredba (EU) št. 1025/2012 ureja tudi preglednost in vključevalnost postopka standardizacije, ki vodi do sprejetja zahtevanih standardov.

Uporaba harmoniziranih standardov ostaja prostovoljna. Kadar pa se uporabljajo harmonizirani standardi, katerih reference so bile objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*, se domneva, da so zahteve glede dostopnosti iz Direktive, ki jih zajemajo navedeni standardi ali deli standardov, izpolnjene, kar zadevnim proizvodom in storitvam omogoča prost pretok na notranjem trgu EU. Uredba (EU) št. 1025/2012 prav tako določa postopek za nasprotovanje harmoniziranim standardom, kadar ti standardi ne izpolnjujejo v celoti zahtev glede dostopnosti iz te direktive.

- Predlagana direktiva bo industrijo podpirala pri izboljšanju dostopnosti, tako da bo s pomočjo enakih funkcionalnih zahtev glede dostopnosti opredelila obveznosti glede dostopnosti, določene v zakonodaji EU, kot je obveznost za države članice, da kupujejo/financirajo dostopne proizvode in storitve, ki je navedena v spremenjenih direktivah o javnih naročilih.

Izvedbena pooblastila in končne določbe

- Kadar bo treba določiti enotne pogoje za izvajanje obveznosti iz te direktive, bodo uporabljena izvedbena pooblastila.
- Komisiji pomaga odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011. Sklici se nanašajo na postopke pregleda, ki se uporabljajo v skladu s posameznimi členi te direktive.

Pregled uporabe te direktive se opravi v petih letih od začetka njene uporabe.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ima zelo omejene proračunske posledice. Edini operativni stroški se nanašajo na pripravo poročila o uporabi te direktive, in sicer sredstva za poslovanje v višini 0,2 milijona EUR v okviru obstoječe proračunske vrstice ter upravni odhodki v višini približno 0,182 milijona EUR na leto po sprejetju Direktive za seje s tem povezanih odborov. Ta odhodek bo krit z notranjo prerazporeditvijo in ne bo povzročil povečanja sredstev.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Namen te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga s približevanjem zakonov in drugih predpisov držav članic ter z odpravo ovir za prosti pretok nekaterih dostopnih proizvodov in storitev. To bo povečalo razpoložljivost dostopnih proizvodov in storitev na notranjem trgu.
- (2) Povpraševanje po dostopnih proizvodih in storitvah je veliko, število invalidov in/ali državljanov s funkcijskimi omejitvami pa se bo s staranjem prebivalstva Evropske unije zelo povečalo. Okolje, v katerem so proizvodi in storitve dostopnejši, omogoča bolj vključujočo družbo in lajša neodvisno življenje.
- (3) Neskladja med predpisi in upravnimi ukrepi, ki so jih sprejele države članice v zvezi z dostopnostjo proizvodov in storitev za osebe s funkcijskimi omejitvami, vključno z invalidi, ustvarjajo ovire za prosti pretok takih proizvodov in storitev ter izkrivljajo učinkovito konkurenco na notranjem trgu. Te ovire še posebej prizadevajo gospodarske subjekte, zlasti mala in srednja podjetja (MSP).
- (4) Zaradi razlik med nacionalnimi zahtevami glede dostopnosti posamezni subjekti, zlasti MSP in mikro podjetja, niso pripravljeni sklepati poslov zunaj domačega trga. Nacionalne ali celo regionalne ali lokalne zahteve glede dostopnosti, ki so jih določile države članice, se trenutno razlikujejo tako glede področja uporabe kot glede podrobnosti. Navedene razlike negativno vplivajo na konkurenčnost in rast zaradi dodatnih stroškov, ki so posledica razvoja in trženja dostopnih proizvodov in storitev za vsak nacionalni trg.
- (5) Potrošniki dostopnih proizvodov in uporabniki dostopnih storitev se soočajo z visokimi cenami, ki so posledica omejene konkurence med dobavitelji. Razdrobljenost nacionalnih predpisov zmanjšuje potencialne koristi, ki bi jih lahko pri odzivanju na družbene in tehnološke dosežke ustvarila izmenjava izkušenj na nacionalni in mednarodni ravni.

³⁰ UL C , , str. .

- (6) Približevanje nacionalnih ukrepov na ravni Unije je zato potrebno za pravilno delovanje notranjega trga, da se odpravi razdrobljenost trga dostopnih proizvodov in storitev, ustvari ekonomija obsega, olajša čezmejna trgovina in mobilnost, gospodarskim subjektom pomaga usmeriti sredstva v inovacije, namesto, da jih uporabijo za usklajevanje z razdrobljenimi pravnimi zahtevami po vsej Uniji.
- (7) Koristi harmonizacije zahtev glede dostopnosti za notranji trg so se pokazale z uporabo Direktive 2014/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z dvigali³¹ in Uredbo (ES) št. 661/2009 Evropskega parlamenta in Sveta³² na področju prometa.
- (8) Konferenca predstavnikov držav članic se je v izjavi št. 22, priloženi Amsterdamski pogodbi, strinjala, da institucije Unije pri pripravi ukrepov iz člena 114 Pogodbe upoštevajo potrebe invalidov.
- (9) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Še posebej si prizadeva zagotoviti polno spoštovanje pravic invalidov do ukrepov za zagotavljanje njihove samostojnosti, socialne in poklicne vključenosti ter sodelovanja v življenju skupnosti ter spodbujati uporabo člena 26 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (10) Splošni cilj strategije enotnega digitalnega trga je zagotoviti trajnostne gospodarske in družbene koristi s pomočjo povezanega enotnega digitalnega trga. Potrošniki Unije še vedno ne morejo v celoti izkoristiti cen in izbire, ki jih lahko ponudi enotni trg, saj so čezmejne spletne transakcije še vedno zelo omejene. Tudi razdrobljenost omejuje povpraševanje po čezmejnih transakcijah e-trgovanja. Potrebni bodo usklajeni ukrepi, da se tudi invalidom zagotovi popoln dostop do novih elektronskih vsebin. Zato je treba harmonizirati zahteve glede dostopnosti na enotnem digitalnem trgu in zagotoviti, da bodo vsi državljani Unije, ne glede na svoje zmožnosti, lahko uživali njegove koristi.
- (11) V skladu s členom 216(2) PDEU so sporazumi, ki jih sklene Unija, zavezujoči za njene institucije in države članice. Tako so po podpisu Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) s strani Unije njene določbe postale sestavni del pravnega reda Unije.
- (12) Konvencija v svojem 9. členu od svojih pogodbenic zahteva, da sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi invalidom zagotovijo, da imajo enako kot drugi dostop do fizičnega okolja, prevoza, informacij in komunikacij, vključno z informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami in sistemi, ter do drugih objektov, naprav in storitev, ki so namenjene javnosti ali se zanjo opravljajo v mestu in na podeželju. Odbor Združenih narodov za pravice invalidov je navedel, da je treba ustvariti zakonodajni okvir s konkretnimi, izvršljivimi in časovno omejenimi merili za spremljanje postopnega uresničevanja dostopnosti.
- (13) Zaradi začetka veljavnosti Konvencije v pravnem redu držav članic je treba nujno sprejeti dodatne nacionalne določbe o dostopnosti proizvodov in storitev, med katerimi bi v odsotnosti ukrepanja na ravni Unije prihajalo do čedalje večjih neskladij.
- (14) Zato je treba izvajanje Konvencije olajšati z zagotovitvijo skupnih pravil Unije.

³¹ Direktiva 2014/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o harmonizaciji zakonodaje držav članic v zvezi z dvigali in varnostnimi komponentami za dvigala (UL L 96, 29.3.2014, str. 251).

³² Uredba (ES) št. 661/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o zahtevah za homologacijo za splošno varnost motornih vozil, njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (UL L 200, 31.7.2009, str. 1).

- (15) Evropska strategija o invalidnosti za obdobje 2010–2020: obnovljena zaveza za Evropo brez ovir³³, ki je usklajena s Konvencijo, dostopnost opredeljuje kot eno od osmih področij ukrepanja ter je namenjena zagotavljanju dostopnosti proizvodov in storitev.
- (16) Proizvodi in storitve, ki spadajo v področje uporabe te direktive, so rezultat analize, ki je bila opravljena med pripravo ocene učinka in s pomočjo katere so bili opredeljeni zadevni proizvodi in storitve za osebe s funkcijskimi omejitvami, vključno z invalidi in starejšimi, za katere so države članice sprejele ali bodo najverjetneje sprejele različne nacionalne zahteve glede dostopnosti.
- (17) Vsi proizvodi in storitve morajo biti skladni z zahtevami glede dostopnosti, ki so opredeljene v členu 3 in navedene v Prilogi I, da so dostopni za invalide in starejše. Obveznosti glede dostopnosti za e-trgovino se uporabljajo tudi za spletno prodajo storitev v skladu s členom 1(2)(a) do (e) te direktive.
- (18) Zahteve glede dostopnosti je treba uvesti na način, ki bi bil čim manj obremenjujoč za gospodarske subjekte in države članice, predvsem s tem, da se v področje uporabe vključi le skrbno izbrane proizvode in storitve.
- (19) Zato je treba določiti zahteve glede dostopnosti, ki se uporabljajo za dajanje na trg proizvodov in storitev, ki spadajo na področje uporabe te direktive, da se zagotovi njihov prosti pretok na notranjem trgu.
- (20) Ta direktiva bi morala v okviru splošnih ciljev določiti obvezno uporabo funkcionalnih zahtev glede dostopnosti. Te bi morale biti dovolj natančne za vzpostavitev pravno zavezujočih obveznosti ter dovolj podrobne, da omogočajo ugotavljanje skladnosti, da se lahko zagotovi dobro delovanje notranjega trga zadevnih proizvodov in storitev.
- (21) Predlog Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta³⁴ vključuje zahteve glede dostopnosti za določeno skupino spletišč organov javnega sektorja. Poleg tega predlaga vzpostavitev podlage za metodologijo spremljanja in poročanja o skladnosti zadevnih spletišč z zahtevami iz navedene direktive. Tako zahteve glede dostopnosti kot metodologijo spremljanja in poročanja iz navedene direktive bi bilo treba uporabljati za spletišča organov javnega sektorja. Da bi zlasti zagotovili, da pristojni organi izvajajo iste zahteve glede dostopnosti neodvisno od vrste reguliranega spletišča, bi morale biti zahteve glede dostopnosti iz te direktive usklajene z zahtevami predlagane direktive o dostopnosti spletišč organov javnega sektorja. Dejavnosti e-trgovine spletišč javnega sektorja, ki jih ne zajema navedena direktiva, spadajo v področje uporabe tega predloga, da bi zagotovili, da je spletna prodaja proizvodov in storitev dostopna za invalide in starejše ne glede na to, ali gre za javno ali zasebno prodajo.
- (22) Države članice morajo sprejeti vse ustrezne ukrepe za zagotovitev, da prosti pretok proizvodov in storitev, ki jih zajema ta direktiva, ni oviran zaradi dostopnosti, kadar so skladni z ustreznimi zahtevami glede dostopnosti.
- (23) V nekaterih primerih bi skupne zahteve glede dostopnosti grajenega okolja olajšale prosti pretok povezanih storitev in invalidov. Zato ta direktiva državam članicam omogoča, da vključijo grajeno okolje, ki se uporablja za zagotavljanje storitev, v področje uporabe te direktive, v okviru katerega mora izpolnjevati zahteve glede dostopnosti iz Priloge X.
- (24) Treba je zagotoviti, da bi se za zakonodajne akte Unije o obveznostih glede dostopnosti, ki ne zagotavljajo zahtev ali specifikacij glede dostopnosti, dostopnost opredelila s

³³ COM(2010) 636.

³⁴ Predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o dostopnosti spletišč organov javnega sektorja, COM(2012) 721.

sklicevanjem na zahteve glede dostopnosti iz te direktive. To velja za Direktivo 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁵, Direktivo 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁶ in Direktivo 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁷, ki zahtevajo, da tehnične specifikacije in tehnične ali funkcionalne zahteve za koncesije, dela ali storitve, ki spadajo v njihovo področje uporabe, upoštevajo merila dostopnosti za invalide ali oblikovanje, prilagojeno vsem uporabnikom („univerzalno oblikovanje“).

- (25) Dostopnost bi bilo treba doseči z odpravo in preprečevanjem ovir, po možnosti prek univerzalnega oblikovanja ali oblikovanja, prilagojenega vsem uporabnikom. Dostopnost ne bi smela izključevati zagotavljanja ustreznih prilagoditev, če jih zahteva nacionalna zakonodaja ali zakonodaja Unije.
- (26) Večino delovnih mest v EU zagotavljajo MSP in mikropodjetja. So ključnega pomena za prihodnjo rast, vendar pa se pogosto srečujejo s težavami in ovirami pri razvoju svojih proizvodov ali storitev, zlasti v čezmejnem kontekstu. Zato je delo MSP in mikropodjetij treba olajšati s harmonizacijo nacionalnih določb o dostopnosti ter hkrati ohraniti potrebne zaščitne ukrepe.
- (27) Ta direktiva bi morala glede proizvodov, za katere že veljajo drugi akti Unije, temeljiti na Sklepu št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁸ ter tako zagotavljati doslednost zakonodaje Unije.
- (28) Vsi gospodarski subjekti, ki sodelujejo v dobavni in distribucijski verigi, bi morali zagotoviti, da dajejo na trg samo tiste proizvode, ki so v skladu z zahtevami te direktive glede dostopnosti. Treba je zagotoviti jasno in sorazmerno razdelitev obveznosti, ki ustrezajo vlogi vsakega izmed gospodarskih subjektov v dobavni in distribucijski verigi.
- (29) Gospodarski subjekti bi morali biti odgovorni za skladnost proizvodov in storitev v povezavi z njihovimi ustreznimi vlogami v dobavni verigi, da se zagotovita visoka raven varstva dostopnosti in poštena konkurenca na trgu Unije.
- (30) Proizvajalec, ki natančno pozna proces zasnove in proizvodnje, je najprimernejši za izvedbo celotnega postopka ugotavljanja skladnosti. Obveznosti glede ugotavljanja skladnosti bi moral imeti proizvajalec.
- (31) Distributerji in uvozniki bi morali biti vključeni v naloge nadzora trga, ki jih izvajajo nacionalni organi, in bi morali dejavno sodelovati, tako da pristojnim organom zagotavljajo vse potrebne informacije v zvezi z zadevnim proizvodom.
- (32) Uvozniki bi morali zagotoviti, da proizvodi iz tretjih držav, ki vstopajo na trg Unije, izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz te direktive in zlasti, da so proizvajalci izvedli ustrezne postopke ugotavljanja skladnosti navedenih proizvodov.
- (33) Pri dajanju proizvoda na trg bi moral vsak uvoznik na proizvodu navesti svoje ime in naslov, na katerem je dosegljiv.
- (34) Distributerji bi morali zagotoviti, da njihovo ravnanje s proizvodom ne vpliva negativno na skladnost proizvoda z zahtevami glede dostopnosti iz te direktive.

³⁵ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

³⁶ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

³⁷ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev, ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

³⁸ Sklep št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov (UL L 218, 13.8.2008, str. 82).

- (35) Vsak gospodarski subjekt, ki da proizvod na trg pod svojim imenom ali blagovno znamko ali pa spremeni proizvod na tak način, da lahko ogrozi izpolnjevanje veljavnih zahtev, se šteje za proizvajalca in bi zato moral prevzeti obveznosti proizvajalca.
- (36) Zaradi sorazmernosti bi se morale zahteve glede dostopnosti uporabljati samo, v kolikor ne predstavljajo nesorazmernega bremena za zadevni gospodarski subjekt ali zahtevajo sprememb proizvodov in storitev, ki bi lahko povzročile njihovo temeljito spremembo glede na določena merila.
- (37) Ta direktiva bi morala temeljiti na načelu „najprej pomisli na male“ in upoštevati upravne obremenitve, s katerimi se srečujejo MSP. Namesto zagotovitve splošnih izjem in odstopanj za navedena podjetja bi morala določiti ohlapnejša pravila za postopek ugotavljanja skladnosti in vzpostaviti zaščitne klavzule za gospodarske subjekte. Zato bi bilo treba pri določitvi pravil za izbor in izvajanje najustreznejših postopkov za ugotavljanje skladnosti upoštevati položaj MSP, obveznosti za ugotavljanje skladnosti zahtev glede dostopnosti pa bi bilo treba omejiti na obseg, ki ne predstavlja nesorazmernega bremena za MSP. Poleg tega bi morali organi za nadzor trga delovati sorazmerno z velikostjo podjetja in glede na to, ali gre za malo serijsko ali izvenserijsko proizvodnjo, ne da bi ustvarjali nepotrebne ovire za MSP ter ogrožali varstvo javnega interesa.
- (38) Vsi gospodarski subjekti bi morali pri dajanju proizvodov na trg ali omogočanju dostopnosti na trgu ali pri zagotavljanju storitev na trgu ravnati odgovorno in popolnoma v skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami.
- (39) Da se olajša ugotavljanje skladnosti z veljavnimi zahtevami, je treba določiti domnevo o skladnosti za proizvode in storitve, ki so v skladu s prostovoljnimi harmoniziranimi standardi, sprejetimi v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta³⁹, za namene navedbe podrobnih tehničnih specifikacij navedenih zahtev. Komisija je evropskim organizacijam za standardizacijo izdala že več zahtev za standardizacijo s področja dostopnosti, ki bi jih lahko uporabili pri pripravi harmoniziranih standardov.
- (40) Komisiji bi moralo biti omogočeno, da lahko v odsotnosti harmoniziranih standardov in, kjer je to potrebno, za usklajitev trga sprejeme zvedbene akte, s katerimi bi določila skupne tehnične specifikacije za zahteve glede dostopnosti iz te direktive.
- (41) Da bi zagotovili učinkovit dostop do informacij za namen nadzora trga, bi morale biti informacije, ki so zahtevane za izjavo o skladnosti z vsemi veljavnimi akti Unije, na voljo v enotni izjavi EU o skladnosti. Da bi zmanjšali upravno breme gospodarskih subjektov, bi jim moralo biti omogočeno, da v to enotno izjavo EU o skladnosti vključijo ustrezne posamezne izjave o skladnosti.
- (42) Ta direktiva bi za ugotavljanje skladnosti proizvodov morala predvideti postopek notranje kontrole proizvodnje „modula A“, ki je opisan v Prilogi II k Sklepu št. 768/2008/ES, saj gospodarskim subjektom in pristojnim organom omogoča, da dokažejo oziroma zagotovijo, da proizvodi, ki so na voljo na trgu, izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti, ne da bi jim pri tem naložila nesorazmerno breme.

³⁹ Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 316, 14.11.2012, str. 12).

- (43) Pri storitvah bi morale biti informacije, ki so potrebne za ugotavljanje skladnosti z zahtevami glede dostopnosti, zagotovljene v splošnih pogojih ali enakovrednem dokumentu.
- (44) Oznaka CE, ki predstavlja ustreznost proizvoda z zahtevami glede dostopnosti iz te direktive, je vidna posledica celotnega postopka, ki obsega ugotavljanje skladnosti v širšem pomenu. Ta direktiva bi morala upoštevati splošna načela, ki urejajo oznako CE, iz Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰ o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov.
- (45) V skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 proizvajalec z namestitvijo oznake na proizvod izjavlja, da je proizvod skladen z vsemi veljavnimi zahtevanimi glede dostopnosti in za to prevzema celotno odgovornost.
- (46) V skladu s Sklepom št. 768/2008/ES so države članice odgovorne za zagotavljanje strogega in učinkovitega nadzora trga proizvodov na svojem ozemlju ter morajo svojim organom za nadzor trga omogočiti zadostne pristojnosti in sredstva.
- (47) Države članice bi morale preverjati skladnost storitev z zahtevami iz te direktive in obravnavati pritožbe ali poročila glede neskladnosti, da bi zagotovile sprejetje korektivnih ukrepov.
- (48) Od držav članic se pričakuje, da zagotovijo, da organi za nadzor trga preverijo skladnost gospodarskih subjektov z merili iz člena 12(3) v skladu s poglavjem V.
- (49) Od držav članic se pričakuje, da zagotovijo, da pristojni organi iz člena 22 obvestijo Komisijo o uporabi izjem iz člena 22(1) ter vključijo oceno iz odstavka (2) v skladu s Poglavjem VI.
- (50) Določiti bi bilo treba zaščitni postopek – ki se uporablja samo v primeru nestrinjanja med državami članicami o ukrepih, ki jih izvaja država članica – v okviru katerega so zainteresirane strani obveščene o ukrepih, ki se nameravajo izvajati glede proizvodov, neskladnih z zahtevami glede dostopnosti iz te direktive. Organom za nadzor trga bi moral omogočiti, da v sodelovanju z ustreznimi gospodarskimi subjekti glede takih proizvodov prej ukrepajo.
- (51) Kadar se države članice in Komisija strinjajo glede upravičenosti ukrepa, ki ga izvaja država članica, nadaljnje sodelovanje Komisije ne bi smelo biti potrebno, razen kadar je neskladnost posledica pomanjkljivosti harmoniziranega standarda.
- (52) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje poglavja IV te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹.
- (53) V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih z dne 28. septembra 2011 so se države članice zavezale, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih bodo pojasnile razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je predložitev takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičena.

⁴⁰ Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

⁴¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (54) Ker cilja te direktive, namreč odprave ovir za prosti pretok nekaterih dostopnih proizvodov in storitev z namenom prispevanja k pravilnemu delovanju notranjega trga, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj zahteva harmonizacijo različnih pravil, ki trenutno veljajo v njihovih pravnih redih, temveč se zaradi opredelitve skupnih zahtev glede dostopnosti in pravil za delovanje enotnega trga lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme potrebne ukrepe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Področje uporabe

1. Poglavja I, II do V in VIII se uporabljajo za naslednje proizvode:
 - (a) računalniško strojno opremo in operacijske sisteme za splošno rabo;
 - (b) naslednje samopostrežne terminale:
 - (i) bankomate;
 - (ii) prodajne avtomate za vozovnice/vstopnice;
 - (iii) avtomate za prijavo;
 - (c) terminalsko opremo za potrošnike z naprednimi računalniškimi zmogljivostmi, povezano s telefonskimi storitvami;
 - (d) terminalsko opremo za potrošnike z naprednimi računalniškimi zmogljivostmi, povezano z avdiovizualnimi medijskimi storitvami.
2. Poglavja I, II do V in VII se uporabljajo za naslednje storitve:
 - (a) telefonske storitve in s tem povezano terminalska oprema za potrošnike z naprednimi računalniškimi zmogljivostmi;
 - (b) avdiovizualne medijske storitve in s tem povezano oprema za potrošnike z naprednimi računalniškimi zmogljivostmi;
 - (c) letalske, avtobusne, železniške in vodne storitve potniškega prevoza;
 - (d) bančne storitve,
 - (e) e-knjige;
 - (f) e-trgovino.
3. Poglavja I, VI in VII te direktive se uporabljajo za:
 - (a) javna naročila in koncesije, za katere veljajo Direktiva 2014/23/EU⁴², Direktiva 2014/24/EU in Direktiva 2014/25/EU;
 - (b) pripravo in izvajanje programov na podlagi Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo⁴³ ter Uredbe (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁴;

⁴² Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

⁴³ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

⁴⁴ Uredba (EU) št. 1304/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem socialnem skladu in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1081/2006.

- (c) razpise za javne storitve železniškega in cestnega potniškega prevoza v skladu z Uredbo (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁵;
- (d) prometno infrastrukturo v skladu z Uredbo (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „dostopni proizvodi in storitve“ so proizvodi in storitve, ki so za osebe s funkcijskimi omejitvami, vključno z invalidi, enako vidni, uporabljivi in razumljivi kot za druge;
- (2) „univerzalno oblikovanje“ ali tudi „oblikovanje, prilagojeno vsem uporabnikom“ pomeni oblikovanje proizvodov, okolja, programov in storitev, ki je čim bolj uporabno za vse ljudi, ne da bi ga bilo treba prilagajati ali posebej načrtovati; „univerzalno oblikovanje“ ne izključuje podpornih pripomočkov in tehnologij za posamezne skupine oseb s funkcijskimi omejitvami, vključno z invalidi, kadar je to potrebno;
- (3) „osebe s funkcijskimi omejitvami“ pomenijo osebe s trajnimi ali začasnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, oslabitvami, povezanimi s starostjo, ali drugimi oslabitvami zmogljivosti človeškega telesa, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo pri dostopu do proizvodov in storitev, kar privede do okoliščin, ki zahtevajo prilagoditev navedenih proizvodov in storitev njihovim posebnim potrebam;
- (4) „invalid“ pomeni osebo z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, ki jo v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da ne more enako kot drugi polno in učinkovito sodelovati v družbi;
- (5) „proizvod“ pomeni snov, pripravek ali proizvod, pridobljen v proizvodnem procesu, razen hrane, krme, živih rastlin in živali, proizvodov človeškega izvora ter proizvodov rastlin in živali, neposredno vezanih na njihovo prihodnje razmnoževanje;
- (6) „avdiovizualna medijska storitev“ pomeni storitev v smislu člena 1(1)(a) Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁷;
- (7) „telefonska storitev“ pomeni storitev v smislu člena 2(c) Direktive 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁸;
- (8) „omogočanje dostopnosti na trgu“ pomeni vsako dobavo proizvoda za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu Unije v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno;
- (9) „dajanje na trg“ pomeni prvo omogočanje dostopnosti proizvoda na trgu Unije;

⁴⁵ Uredba (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in št. 1107/70 (UL L 315, 3.12.2007, str. 1).

⁴⁶ Uredba (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja (UL L 348, 20.12.2013, str. 1).

⁴⁷ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (UL L 95, 15.4.2010, str. 1).

⁴⁸ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (UL L 108, 24.4.2002, str. 33).

- (10) „proizvajalec“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki izdeluje proizvod ali za katero se tak proizvod načrtuje zasnuje ali izdeluje in ki trži ta proizvod pod svojim imenom ali blagovno znamko;
- (11) „pooblaščen zastopnik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v Uniji, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu opravlja določene naloge;
- (12) „uvoznik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v Uniji, ki da proizvod iz tretje države na trg Unije;
- (13) „distributer“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo v dobavni verigi razen proizvajalca ali uvoznika, ki omogoči dostopnost proizvoda na trgu;
- (14) „gospodarski subjekti“ pomenijo proizvajalca, pooblaščenega zastopnika, uvoznika distributerja in ponudnika storitev;
- (15) „potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki kupuje zadevni proizvod ali je prejemnik zadevne storitve za namene, ki so zunaj njene trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
- (16) „mikropodjetje“ pomeni podjetje, ki ima manj kot 10 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 2 milijonov EUR;
- (17) „harmonizirani standard“ pomeni harmonizirani standard, kot je opredeljen v členu 2(1)(c) Uredbe (EU) št. 1025/2012;
- (18) „skupne tehnične specifikacije“ pomenijo tehnično specifikacijo, kakor je opredeljena v členu 2(4) Uredbe (EU) št. 1025/2012, ki zagotavlja sredstvo za izpolnjevanje zahtev glede dostopnosti, ki se uporabljajo za proizvod ali storitev;
- (19) „odpoklic“ pomeni vsak ukrep za vrnitev proizvoda, ki je že dostopen končnemu uporabniku;
- (20) „umik“ pomeni vsak ukrep za preprečitev dostopnosti proizvoda iz dobavne verige na trgu;
- (21) „e-trgovina“ pomeni spletno prodajo proizvodov in storitev.

POGLAVJE II

ZAHTEVE GLEDE DOSTOPNOSTI IN PROSTI PRETOK

Člen 3

Zahteve glede dostopnosti

1. Države članice zagotovijo, da proizvodi in storitve iz člena 1(1) in (2) izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz Priloge I v skladu z odstavki 2 do 9 tega člena.
2. Računalniška strojna oprema in operacijski sistemi za splošno rabo izpolnjujejo zahteve iz oddelka I Priloge I.
3. Samopostrežni terminali: bankomati, prodajni avtomati za vozovnice/vstopnice in avtomati za prijavo izpolnjujejo zahteve iz oddelka II Priloge I.
4. Telefonske storitve, vključno s storitvami v sili, in s tem povezana terminalska oprema za potrošnike z naprednimi računalniškimi zmogljivostmi izpolnjujejo zahteve iz oddelka III Priloge I.
5. Avdiovizualne medijske storitve in s tem povezana oprema za potrošnike z naprednimi računalniškimi zmogljivostmi izpolnjujejo zahteve iz oddelka IV Priloge I.
6. Letalske, avtobusne, železniške in vodne storitve potniškega prevoza, spletišča, storitve na osnovi mobilnih naprav, sistemi pametnega izdajanja vozovnic/vstopnic in obveščanja v realnem času ter samopostrežni terminali, prodajni avtomati za vozovnice/vstopnice in avtomati za prijavo, ki se uporabljajo za zagotavljanje storitev potniškega prevoza, izpolnjujejo ustrezne zahteve iz oddelka V Priloge I.
7. Bančne storitve, spletišča, bančne storitve na osnovi mobilnih naprav, samopostrežni terminali, vključno z bankomati, ki se uporabljajo za zagotavljanje bančnih storitev, izpolnjujejo zahteve iz oddelka VI Priloge I.
8. E-knjige izpolnjujejo zahteve iz oddelka VII Priloge I.
9. E-trgovina izpolnjuje zahteve iz oddelka VIII Priloge I.
10. Države članice se lahko ob upoštevanju nacionalnih okoliščin odločijo, da grajeno okolje, ki ga uporabljajo stranke storitev potniškega prevoza, vključno z okoljem, ki ga upravljajo ponudniki storitev in upravljavci infrastrukture, ter grajenim okoljem, ki ga uporabljajo stranke bančnih storitev ter centri storitev za stranke in trgovine v okviru operaterjev telefonije, izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz oddelka X Priloge I, da bi jih lahko osebe s funkcijskimi omejitvami, vključno z invalidi, čim več uporabljale.

Člen 4

Prosti pretok

Države članice na svojem ozemlju ne ovirajo omogočanja dostopnosti na trgu proizvodov in storitev, ki izpolnjujejo zahteve iz te direktive, zaradi vzrokov, povezanih z zahtevami glede dostopnosti.

POGLAVJE III

OBVEZNOSTI GOSPODARSKIH SUBJEKTOV

Člen 5

Obveznosti proizvajalcev

1. Pri dajanju proizvodov na trg proizvajalci zagotovijo, da so proizvodi oblikovani in proizvedeni v skladu z veljavnimi zahtevami glede dostopnosti iz člena 3.
2. Proizvajalci pripravijo tehnično dokumentacijo v skladu s Prilogo II ter izvedejo postopek ugotavljanja skladnosti iz navedene priloge ali za njegovo izvedbo pooblastijo tretjo osebo.

Če je s tem postopkom dokazano, da proizvod izpolnjuje veljavne zahteve glede dostopnosti, proizvajalci pripravijo izjavo o skladnosti EU in proizvodu dodajo oznako CE.
3. Proizvajalci zagotovijo, da se izvajajo postopki za zagotovitev skladnosti serijske proizvodnje. Ustrezno se upoštevajo tudi spremembe zasnove ali lastnosti proizvoda ter spremembe harmoniziranih standardov ali drugih tehničnih specifikacij, s sklicevanjem na katere je razglašena skladnost proizvoda.
4. Proizvajalci vodijo register pritožb, neskladnih proizvodov in odpoklicev proizvodov ter obveščajo distributerje o vsakem takšnem spremljanju.
5. Proizvajalci zagotovijo, da so na proizvodih označeni vrsta, serija ali serijska številka ali kateri koli drugi identifikacijski element, ali – kadar velikost ali narava proizvoda tega ne dopuščata – da so zahtevane informacije navedene na embalaži ali v dokumentu, ki je priložen proizvodu.
6. Proizvajalci na proizvodu, ali če to ni mogoče, na embalaži ali v dokumentu, priloženem proizvodu, navedejo svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko in naslov, na katerem so dosegljivi, za vprašanja o proizvodu. V naslovu mora biti navedena kontaktna točka, na kateri je proizvajalec dosegljiv.
7. Proizvajalci zagotovijo, da so proizvodu priložena navodila in varnostne informacije v jeziku, ki ga potrošniki in končni uporabniki brez težav razumejo, kot ga določi zadevna država članica.
8. Proizvajalci, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da proizvod, ki so ga dali na trg, ni v skladu s to direktivo, nemudoma izvedejo korektivne ukrepe, da zagotovijo skladnost proizvoda ali ga, če je to potrebno, umaknejo ali odpokličejo. V kolikor proizvod predstavlja tveganje v zvezi z dostopnostjo, proizvajalci takoj obvestijo pristojne nacionalne organe države članice, v kateri so omogočili dostopnost proizvoda, in jim predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetih korektivnih ukrepih.
9. Proizvajalci pristojnemu nacionalnemu organu na podlagi obrazložene zahteve predložijo vse informacije in dokumentacijo, potrebne za dokazovanje skladnosti proizvoda, v jeziku, ki ga ta organ brez težav razume. S tem organom na njegovo zahtevo sodelujejo pri kateri koli dejavnosti, katere cilj je odpraviti tveganje, ki ga povzročajo proizvodi, ki so jih dali na trg, ter zagotoviti skladnost z zahtevami iz člena 3.

Člen 6

Pooblaščen zastopniki

1. Proizvajalec lahko s pisnim pooblastilom imenuje pooblaščenega zastopnika. Obveznosti iz člena 5(1) in priprava tehnične dokumentacije niso del pooblastila pooblaščenega zastopnika.

2. Pooblaščen zastopnik opravlja naloge, določene v pooblastilu, ki ga prejme od proizvajalca. Pooblastilo pooblaščenemu zastopniku omogoča, da opravlja vsaj naslednje:
 - (a) pristojnemu nacionalnemu organu na podlagi njegove utemeljene zahteve zagotovi vse potrebne informacije in dokumentacijo za dokazovanje skladnosti proizvoda;
 - (b) s pristojnimi nacionalnimi organi na njihovo zahtevo sodeluje pri kateri koli dejavnosti, katere cilj je odpraviti tveganje, ki ga povzročajo proizvodi v okviru njihovih pooblastil.

Člen 7

Obveznosti uvoznikov

1. Uvozniki dajejo na trg le proizvode, ki so skladni.
2. Uvozniki pred dajanjem proizvoda na trg zagotovijo, da je proizvajalec izvedel postopek ugotavljanja skladnosti iz Priloge II. Zagotovijo, da je proizvajalec pripravil tehnično dokumentacijo iz navedene priloge, da ima proizvod oznako CE in da je opremljen z zahtevanimi dokumenti ter da je proizvajalec izpolnil zahteve iz člena 5(5) in (6).
3. Kadar uvoznik meni ali utemeljeno domneva, da proizvod ni skladen z zahtevami glede dostopnosti iz člena 3, proizvoda ne da na trg, dokler ni skladen z zahtevami. Poleg tega uvoznik ustrezno obvesti proizvajalca in organe za nadzor trga, kadar proizvod predstavlja tveganje.
4. Uvozniki na proizvodu, ali če to ni mogoče, na embalaži ali v dokumentu, priloženem proizvodu, navedejo svoje ime, registrirano trgovsko ime ali registrirano blagovno znamko in naslov, na katerem so dosegljivi, za vprašanja o proizvodu.
5. Uvozniki zagotovijo, da so proizvodu priložena navodila in informacije v jeziku, ki ga potrošniki in drugi končni uporabniki brez težav razumejo, kot ga določi zadevna država članica.
6. Uvozniki zagotovijo, da v času njihove odgovornosti za proizvod pogoji skladiščenja ali prevoza ne ogrožajo njegove skladnosti z zahtevami glede dostopnosti iz člena 3.
7. Uvozniki vodijo register pritožb, neskladnih proizvodov in odpoklicev proizvodov ter obveščajo distributerje o takšnem spremljanju.
8. Uvozniki, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da proizvod, ki so ga dali na trg, ni v skladu z zahtevami iz člena 3, nemudoma izvedejo korektivne ukrepe, da zagotovijo skladnost proizvoda ali ga, če je to potrebno, umaknejo ali odpokličejo. Če proizvod predstavlja tveganje, uvozniki takoj obvestijo pristojne nacionalne organe države članice, v kateri so omogočili dostopnost proizvoda, in jim predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetih korektivnih ukrepih.
9. Uvozniki pristojnemu nacionalnemu organu na podlagi obrazložene zahteve predložijo vse potrebne informacije in dokumentacijo za dokazovanje skladnosti proizvoda v jeziku, ki ga ta organ brez težav razume. S tem organom na njegovo zahtevo sodelujejo pri kateri koli dejavnosti, katere cilj je odpraviti tveganje, ki ga povzročajo proizvodi, ki so jih dali na trg.

Člen 8

Obveznosti distributerjev

1. Distributerji pri omogočanju dostopnosti proizvoda na trgu skrbno upoštevajo zahteve iz te direktive.
2. Distributerji pred omogočanjem dostopnosti proizvoda na trgu preverijo, ali imajo proizvodi oznako CE in ali so opremljeni z zahtevanimi dokumenti, navodili in informacijami v jeziku, ki ga potrošniki in drugi končni uporabniki v državi članici, kjer se omogoči dostopnost proizvoda na trgu, brez težav razumejo, ter da sta proizvajalec in uvoznik izpolnila zahteve iz člena 5(5) in (6) in člena 7(4).
3. Kadar distributer meni ali utemeljeno domneva, da proizvod ni skladen z zahtevami glede dostopnosti iz člena 3, proizvodu ne omogočijo dostopnosti na trgu, dokler ni skladen z zahtevami. Poleg tega distributer ustrezno obvesti proizvajalca in organe za nadzor trga, kadar proizvod predstavlja tveganje.
4. Distributerji zagotovijo, da v času njihove odgovornosti za proizvod pogoji skladiščenja ali prevoza ne ogrožajo njegove skladnosti z zahtevami iz člena 3.
5. Distributerji, ki menijo ali utemeljeno domnevajo, da proizvod, katerega dostopnost na trgu so omogočili, ni skladen s to direktivo, zagotovijo sprejetje ustreznih korektivnih ukrepov, da zagotovijo skladnost proizvoda ali ga, če je to potrebno, umaknejo ali odpokličejo. Če proizvod predstavlja tveganje, distributerji takoj obvestijo pristojne nacionalne organe države članice, v kateri so omogočili dostopnost proizvoda, in jim predložijo podrobne informacije, zlasti o neskladnosti in sprejetih korektivnih ukrepih.
6. Distributerji na podlagi utemeljene zahteve pristojnemu nacionalnemu organu predložijo vse potrebne informacije in dokumentacijo za dokazovanje skladnosti proizvoda. S tem organom na njegovo zahtevo sodelujejo pri kateri koli dejavnosti, katere cilj je odpraviti tveganje, ki ga povzročajo proizvodi, ki so jim omogočili dostopnost na trgu.

Člen 9

Primeri, ko se obveznosti proizvajalcev uporabljajo za uvoznike in distributerje

Uvoznik ali distributer se za namene te direktive šteje za proizvajalca in prevzame obveznosti proizvajalca iz člena 5, kadar da proizvod na trg pod svojim imenom ali blagovno znamko ali pa proizvod, ki je že na trgu, spremeni tako, da to lahko vpliva na njegovo skladnost z zahtevami iz te direktive.

Člen 10

Identifikacija gospodarskih subjektov

1. Gospodarski subjekti organom za nadzor trga na zahtevo sporočijo identiteto:
 - (a) vsakega gospodarskega subjekta, ki jim je dobavil proizvod;
 - (b) vsakega gospodarskega subjekta, ki so mu dobavili proizvod.
2. Gospodarski subjekti morajo biti sposobni predložiti informacije iz odstavka 1 še 10 let po tem, ko jim je bil proizvod dobavljen, in 10 let po tem, ko so proizvod dobavili.

Člen 11

Obveznosti ponudnikov storitev

1. Ponudniki storitev zagotovijo, da storitve oblikujejo in jih izvajajo v skladu s členom 3.
2. Ponudniki storitev pripravijo potrebne informacije v skladu s Prilogo III, ki pojasnjujejo, kako storitve izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz člena 3. Informacije so na voljo javnosti v pisni in ustni obliki, tudi v obliki, ki je dostopna osebam s funkcijskimi omejitvami in invalidom. Ponudniki storitev informacije hranijo, dokler se storitev izvaja.
3. Ponudniki storitev zagotovijo, da so vzpostavljeni postopki, ki zagotavljajo, da nepretrgano zagotavljanje storitev ostaja v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz člena 3. Ponudniki storitev ustrezno upoštevajo spremembe značilnosti opravljanja storitve in spremembe zahtev glede dostopnosti iz člena 3. V primeru neskladnosti ponudniki storitev sprejmejo potrebne korektivne ukrepe, s katerimi dosežejo skladnost storitve z zahtevami glede dostopnosti iz člena 3.
4. Ponudniki storitev na podlagi utemeljene zahteve pristojnemu organu predložijo vse potrebne informacije za dokazovanje skladnosti storitve z zahtevami glede dostopnosti iz člena 3. S temi organi na njihovo zahtevo sodelujejo pri vseh dejavnostih za zagotovitev skladnosti storitve z navedenimi zahtevami.

Člen 12

Temeljite spremembe in nesorazmerno breme

1. Zahteve glede dostopnosti iz člena 3 se uporabljajo, če to ne povzroča bistvenih sprememb vidika ali značilnost proizvoda ali storitve, zaradi katerih bi se spremenile osnovne značilnosti proizvoda ali storitve.
2. Zahteve glede dostopnosti iz člena 3 se uporabljajo, če ne nalagajo nesorazmernega bremena zadevnim gospodarskim subjektom.
3. Za oceno, ali skladnost z zahtevami glede dostopnosti proizvodov ali storitev nalaga nesorazmerno breme, gospodarski subjekti upoštevajo naslednje:
 - (a) velikost, vire in naravo gospodarskih subjektov;
 - (b) ocenjene stroške in koristi za gospodarske subjekte v primerjavi z ocenjeno koristjo za invalide, pri čemer se upoštevata pogostost in trajanje uporabe določenega proizvoda ali storitve.
4. Breme ne velja za nesorazmerno, če se izravna s financiranjem iz drugih virov, ki niso lastna sredstva gospodarskega subjekta, bodisi javnih bodisi zasebnih.
5. Ali bi skladnost z zahtevami glede dostopnosti v zvezi s proizvodi ali storitvami pomenila temeljite spremembe ali nesorazmerno breme, oceni gospodarski subjekt.
6. Če so gospodarski subjekti za določen proizvod ali storitev uporabili izjemo iz odstavkov 1 do 5, o tem obvestijo pristojne organe za nadzor trga države članice, kjer sta proizvod ali storitev dana na trg ali je omogočena njuna dostopnost na trgu. Obvestilo vključuje oceno iz odstavka 3. Mikropodjetja so izvzeta iz te zahteve glede obveščanja, vendar pa morajo biti zmožna, da na zahtevo pristojnih organov za nadzor trga zagotovijo ustrezno dokumentacijo.

POGLAVJE IV

HARMONIZIRANI STANDARDI, SKUPNE TEHNIČNE SPECIFIKACIJE TER SKLADNOST PROIZVODOV IN STORITEV

Člen 13

Domneva o skladnosti

Za proizvode in storitve, ki so v skladu s harmoniziranimi standardi ali njihovimi deli, katerih sklici so bili objavljeni v *Uradnem listu Evropske unije*, se šteje, da so skladni z zahtevami glede dostopnosti, ki jih zajemajo navedeni standardi ali njihovi deli, iz člena 3.

Člen 14

Skupne tehnične specifikacije

1. Če sklicevanje na harmonizirane standarde v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 ni bilo objavljeno v *Uradnem listu Evropske unije* in če bi za harmonizacijo trga bili potrebni podrobnejši podatki za zahteve glede dostopnosti nekaterih proizvodov in storitev, lahko Komisija sprejme izvedbene akte, ki določajo skupne tehnične specifikacije za zahteve glede dostopnosti iz Priloge I k tej direktivi. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 24(2) te direktive.
2. Za proizvode in storitve, ki so v skladu s skupnimi tehničnimi specifikacijami iz odstavka 1 ali njihovimi deli, se šteje, da so skladni z zahtevami glede dostopnosti iz člena 3, ki jih zajemajo navedene skupne tehnične specifikacije ali njihovi deli.

Člen 15

Izjava EU o skladnosti proizvodov

1. V izjavi EU o skladnosti je navedeno, da je bilo dokazano izpolnjevanje ustreznih zahtev glede dostopnosti iz člena 3. Kadar je bila uporabljena izjema iz člena 12, se v izjavi EU o skladnosti navede, za katere zahteve glede dostopnosti velja navedena izjema.
2. Izjava EU o skladnosti ima vzorčno strukturo, določeno v Prilogi III k Sklepu št. 768/2008/ES. Vsebuje elemente, opredeljene v Prilogi II k tej direktivi, in se redno posodablja. Zahteve glede tehnične dokumentacije ne smejo nalagati nesorazmernega bremena mikro-, malim in srednjim podjetjem. Prevede se v jezik ali jezike, ki jih zahteva država članica, kjer je proizvod dan na trg ali je omogočena njegova dostopnost na tem trgu.
3. Kadar se za proizvod uporablja več kot en akt Unije, ki zahteva izjavo EU o skladnosti, se pripravi enotna izjava EU o skladnosti v zvezi z vsemi takšnimi akti Unije. Navedena izjava vsebuje naslove zadevnih aktov, vključno s sklicevanji na njihove objave.
4. Proizvajalec s pripravo izjave EU o skladnosti prevzame odgovornost za skladnost proizvoda.

Člen 16

Splošna načela za oznako CE proizvodov

Za oznako CE veljajo splošna načela iz člena 30 Uredbe (ES) št. 765/2008.

POGLAVJE V

NADZOR TRGA, SKADNOST IN ZAŠČITNI POSTOPEK UNIJE

Člen 17

Tržni nadzor proizvodov

1. Za proizvode se uporabljajo člen 15(3) in členi 16 do 29 Uredbe (ES) št. 765/2008.
2. Pri izvajanju nadzora trga proizvodov organi za nadzor trga pregledajo oceno iz člena 12.
3. Države članice zagotovijo, da so potrošnikom na zahtevo v dostopni obliki na voljo informacije, ki jih imajo organi za nadzor trga o skladnosti gospodarskih subjektov z veljavnimi zahtevami glede dostopnosti iz člena 3 in o oceni izjem iz člena 12, razen če informacij ni mogoče zagotoviti zaradi zaupnosti, kot je določeno v členu 19(5) Uredbe (ES) št. 765/2008.

Člen 18

Skladnost storitev

1. Države članice vzpostavijo, izvajajo in redno posodablajo ustrezne postopke za:
 - (a) preverjanje skladnosti storitev iz člena 1(2) z zahtevami iz te direktive in oceno izjem iz člena 12;
 - (b) obravnavanje pritožb ali poročil o vprašanjih v zvezi z neskladnostjo storitev iz člena 1(2) z zahtevami glede dostopnosti iz člena 3;
 - (c) preverjanje, ali je gospodarski subjekt sprejel potrebne korektivne ukrepe.
2. Države članice imenujejo organe za nadzor trga, odgovorne za izvajanje postopkov iz odstavka 1.

Države članice zagotovijo seznanjenost javnosti o obstoju, odgovornostih in identiteti organov iz prvega pododstavka. Navedeni organi zagotovijo, da so informacije na zahtevo na voljo v dostopni obliki.

Člen 19

Postopek za obravnavo proizvodov, ki predstavljajo tveganje glede dostopnosti na nacionalni ravni

1. Kadar organi za nadzor trga ene države članice ukrepajo v skladu s členom 20 Uredbe (ES) št. 765/2008 ali če utemeljeno menijo, da proizvod, ki ga vključuje ta direktiva, predstavlja tveganje glede vidikov dostopnosti, ki jih zajema ta direktiva, izvedejo vrednotenje zadevnega proizvoda glede izpolnjevanja vseh zahtev, ki so določene v tej direktivi. Zadevni gospodarski subjekti sodelujejo v polnem obsegu z organi za nadzor trga.

Kadar med vrednotenjem organi za nadzor trga ugotovijo, da proizvod ne izpolnjuje zahtev iz te direktive, od zadevnega gospodarskega subjekta nemudoma zahtevajo, da izvede vse ustrezne korektivne ukrepe, da zagotovi skladnost proizvoda s temi zahtevami ali ga umakne ali odpokliče s trga v razumnem roku, ki ga določijo glede na naravo tveganja.

Za ukrepe iz drugega pododstavka se uporablja člen 21 Uredbe (ES) št. 765/2008.

2. Kadar organi za nadzor trga menijo, da neskladnost ni omejena na njihovo nacionalno ozemlje, Komisijo in druge države članice obvestijo o rezultatih vrednotenja in ukrepih, ki jih zahtevajo od gospodarskega subjekta.
3. Gospodarski subjekt zagotovi sprejetje vseh ustreznih korektivnih ukrepov glede vseh zadevnih proizvodov, katerih dostopnost je omogočil na trgu po vsej Uniji.
4. Kadar zadevni gospodarski subjekt v roku iz drugega pododstavka odstavka 1 ne sprejme ustreznih korektivnih ukrepov, organi za nadzor trga sprejmejo ustrezne začasne ukrepe za prepoved ali omejitev omogočanja dostopnosti proizvodov na nacionalnem trgu ali njihov umik ali odpoklic z navedenega trga. Organi za nadzor trga Komisijo in druge države članice nemudoma obvestijo o takih ukrepih.
5. Informacije iz odstavka 4 vsebujejo vse razpoložljive podrobnosti, zlasti podatke, potrebne za identifikacijo neskladnega proizvoda, poreklo proizvoda, vrsto domnevne neskladnosti in tveganja ter vrsto in trajanje izvajanih nacionalnih ukrepov ter stališče zadevnega gospodarskega subjekta. Organi za nadzor trga zlasti navedejo, ali je neskladnost posledica:

- (a) tega, da proizvod ne izpolnjuje zahtev, povezanih z zahtevami iz člena 3 te direktive, ali
 - (b) pomanjkljivosti pri harmoniziranih standardih iz člena 13, na katerih temelji domneva o skladnosti.
- 6. Države članice, razen države članice, ki je začela postopek, Komisijo in ostale države članice nemudoma obvestijo o vseh sprejetih ukrepih in vseh dodatnih razpoložljivih informacijah v zvezi z neskladnostjo zadevnega proizvoda ter v primeru nestrinjanja s priglašenim nacionalnim ukrepom o svojem nasprotovanju.
 - 7. Kadar država članica ali Komisija v treh mesecih po prejemu informacij iz odstavka 4 ne predloži ugovora glede začasnega ukrepa, ki ga je sprejela država članica, se šteje, da je ukrep upravičen.
 - 8. Države članice zagotovijo takojšnje sprejetje ustreznih omejevalnih ukrepov v zvezi z zadevnim proizvodom, kot je umik proizvoda s trga.

Člen 20

Zaščitni postopek Unije

- 1. Kadar so ob zaključku postopka iz člena 19(3) in (4) vloženi ugovori zoper ukrep države članice ali kadar Komisija meni, da je nacionalni ukrep v nasprotju z zakonodajo Unije, Komisija nemudoma začne posvetovanje z državami članicami in zadevnim gospodarskim subjektom oziroma subjekti ter oceni nacionalni ukrep. Na podlagi izidov te ocene Komisija odloči, ali je nacionalni ukrep upravičen ali ne.

Komisija svojo odločitev naslovi na vse države članice in jo nemudoma sporoči državam članicam in zadevnemu gospodarskemu subjektu oziroma subjektom.
- 2. Če se ugotovi, da je nacionalni ukrep upravičen, vse države članice sprejmejo ukrepe, potrebne za umik neskladnega proizvoda s svojega trga, in o tem ustrezno obvestijo Komisijo. Če se ugotovi, da je nacionalni ukrep neupravičen, zadevna država članica ukrep umakne.
- 3. Kadar se šteje, da je nacionalni ukrep upravičen, proizvod pa ni skladen zaradi pomanjkljivosti harmoniziranih standardov iz člena 19(5)(b), Komisija uporabi postopek iz člena 11 Uredbe (EU) št. 1025/2012.

POGLAVJE VI

ZAHTEVE GLEDE DOSTOPNOSTI V DRUGI ZAKONODAJI UNIJE

Člen 21

Uporaba zahtev glede dostopnosti za druge akte Unije

Zahteve glede dostopnosti iz oddelka IX Priloge I se uporabljajo:

- (a) pri določitvi tehničnih specifikacij in meril za oddajo za vsa javna naročila in koncesije, katerih predmet naj bi uporabljale osebe, najsibo širša javnost ali

uslužbenci javnega naročnika ali naročnika, za katere veljajo Direktiva 2014/23/EU⁴⁹, Direktiva 2014/24/EU⁵⁰ in Direktiva 2014/25/EU⁵¹;

- (b) pri določitvi zahtev glede dostopnosti, na katere se sklicuje pri pripravi in izvajanju programov na podlagi Uredbe (EU) št. 1303/2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter Uredbe (EU) št. 1304/2013 o Evropskem socialnem skladu;
- (c) pri določitvi zahtev glede dostopnosti v zvezi s socialnimi merili in merili kakovosti, ki so jih pristojni organi določili v razpisnih postopkih za javne storitve železniškega in cestnega potniškega prevoza v skladu z Uredbo (ES) št. 1370/2007;
- (d) za prometno infrastrukturo v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1315/2013.

Člen 22

Nesorazmerno breme

1. Zahteve glede dostopnosti iz člena 21 se uporabljajo, če pristojnim organom za namene navedenega člena ne nalagajo nesorazmernega bremena.
2. Za oceno, ali skladnost z zahtevami glede dostopnosti iz člena 21 nalaga nesorazmerno breme, pristojni organi upoštevajo naslednje:
 - (a) velikost, vire in naravo zadevnih pristojnih organov;
 - (b) ocenjene stroške in koristi za zadevne pristojne organe v primerjavi z ocenjeno koristjo za invalide, pri čemer se upoštevata pogostost in trajanje uporabe določenega proizvoda ali storitve.
3. Ali skladnost z zahtevami glede dostopnosti iz člena 21 pomenila nesorazmerno breme, ocenijo zadevni pristojni organi.
4. Če je pristojni organ za določen proizvod ali storitev uporabil izjemo iz odstavkov 1, 2 in 3, o tem obvesti Komisijo. Obvestilo vključuje oceno iz odstavka 2.

Člen 23

Skupne tehnične specifikacije za druge akte Unije

Skladnost s skupnimi tehničnimi specifikacijami, sprejetimi v skladu s členom 14(1), ali njihovimi deli zagotovi skladnost s členom 21.

POGLAVJE VII

IZVEDBENA POOBLASTILA IN KONČNE DOLOČBE

⁴⁹ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb.

⁵⁰ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju.

⁵¹ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev.

Člen 24

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 25

Izvrševanje

1. Države članice zagotovijo, da obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za zagotavljanje skladnosti s to direktivo.
2. Sredstva iz odstavka 1 vključujejo:
 - (a) določbe, na podlagi katerih lahko potrošnik v skladu z nacionalno zakonodajo začne postopek pred sodiščem ali pred pristojnimi upravnimi organi, da se zagotovi izpolnjevanje nacionalnih določb za prenos te direktive;
 - (b) določbe, na podlagi katerih lahko javni organi ali zasebna združenja, organizacije ali drugi pravni subjekti, ki imajo zakonit interes pri zagotavljanju, da so določbe te direktive izpolnjene, v skladu z nacionalno zakonodajo začnejo postopek pred sodiščem ali pred pristojnimi upravnimi organi v imenu potrošnikov, da se zagotovi izpolnjevanje nacionalnih določb za prenos te direktive.

Člen 26

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih za kršitve nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, in sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo njihovo izvajanje.
2. Te kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
3. Države članice Komisijo nemudoma obvestijo o navedenih pravilih in ukrepih ter jo nemudoma obvestijo o morebitnih poznejših spremembah, ki vplivajo nanje.
4. Kazni upoštevajo obseg neskladnosti, vključno s številom enot zadevnih neskladnih proizvodov ali storitev ter številom prizadetih ljudi.

Člen 27

Prenos

1. Države članice najpozneje do [... vstaviti datum: dve leti po začetku veljavnosti te direktive] sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za skladnost s to direktivo. Besedila navedenih predpisov takoj sporočijo Komisiji.
2. Te predpise uporabljajo od [... vstaviti datum: šest let po začetku veljavnosti te direktive].
3. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
4. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih določb predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

5. Države članice, ki uporabljajo možnost, določeno v členu 3(10), Komisiji sporočijo besedila določb temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, ki jih sprejmejo v ta namen, ter poročajo Komisiji o napredku pri njihovem izvajanju.

Člen 28

Poročilo in pregled

Komisija do [... *vstaviti datum: pet let po začetku uporabe te direktive*], nato pa vsakih pet let Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o uporabi te direktive.

1. V tem poročilu med drugim s socialnega in ekonomskega vidika ter z vidika tehnološkega razvoja obravnava razvoj dostopnosti proizvodov in storitev ter vpliv na gospodarske subjekte in invalide ter po možnosti opredeli področja, na katerih bi lahko zmanjšali breme, da bi ocenila potrebo po pregledu te direktive.
2. Države članice Komisiji pravočasno sporočijo vse informacije, ki jih Komisija potrebuje za pripravo tega poročila.
3. V poročilu Komisija upošteva stališča gospodarskih subjektov in ustreznih nevladnih organizacij, vključno z invalidskimi organizacijami in organizacijami, ki zastopajo starejše.

Člen 29

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 30

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

OKVIR PREDLOGA/POBUDE

Naslov predloga/pobude

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev ter o spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004.

Zadevna področja v strukturi ABM/ABB⁵²

Naslov 33 (soprenos pooblastil na EMPL)

Vrsta predloga/pobude

☒ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa⁵³**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **podaljšanje obstoječega ukrepa**.

☐ Predlog/pobuda se nanaša na **obstoječ ukrep, preusmerjen v nov ukrep**.

Cilji

Večletni strateški cilji Komisije, ki naj bi bili doseženi s predlogom/pobudo

Izpolnitev obveznosti, prevzetih v Evropski strategiji o invalidnosti za obdobje 2010–2020, z odpravo ovir na notranjem trgu za prosti pretok določenih proizvodov in storitev, ki so pomembni za olajšanje polne udeležbe invalidov v družbi.

Specifični cilji in zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB

Specifični cilj: spodbujati in varovati pravice invalidov.

Zadevne dejavnosti v strukturi ABM/ABB: Pravice invalidov (soprenos pooblastil 33 02)

⁵² ABM: upravljanje po dejavnostih, ABB: oblikovanje proračuna po dejavnostih.

⁵³ Po členu 54(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne posledice naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Boljše delovanje notranjega trga specifičnih dostopnih proizvodov in storitev, tudi na področju javnega naročanja.

Lažje delo industrije in zadovoljevanje potreb potrošnikov s funkcijskimi omejitvami, vključno z invalidi in starejšimi.

Zmanjšanje ovir za čezmejno trgovino ter povečanje konkurence pri izbranih proizvodih in storitvah in na področju javnega naročanja.

Omogočanje dostopa invalidom do širšega nabora dostopnih proizvodov in storitev po konkurenčnih cenah.

Kazalniki rezultatov in posledic

Navedite, s katerimi kazalniki se bo spremljalo izvajanje predloga/pobude.

število proizvodov, za katere je pripravljena tehnična dokumentacija za oznako CE, ki vključuje dostopnost;

število javnih razpisov s sklicem na dostopnost in zahteve glede dostopnosti na ravni EU;

število pritožb glede proizvodov in storitev, ker niso v skladu z zahtevami glede dostopnosti;

število sodnih postopkov v zvezi s težavami dostopnosti zadevnih proizvodov in storitev;

razpoložljivost harmoniziranih standardov glede dostopnosti, ki so jih sprejele evropske organizacije za standardizacijo;

število novih pravnih aktov EU, ki se glede opredelitve dostopnosti sklicujejo na evropski akt o dostopnosti.

Utemeljitev predloga/pobude

Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno

Odpraviti razlike med nacionalnimi zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev, danih in zagotovljenih na trgu EU, ter glede specifikacij javnih naročil, ki povzročajo razdrobljenost notranjega trga.

Opredeliti skupne zahteve EU glede dostopnosti za izbrane proizvode in storitve ter za javna naročila proizvodov in storitev.

Izboljšati izvrševanje zahtev glede dostopnosti.

Dodana vrednost ukrepanja EU

S predlogom se bo odpravila razdrobljenost notranjega trga, ki povzroča ovire pri čezmejni trgovini in izkrivljanje konkurence, povečalo pa se bo tudi varstvo potrošnikov, ob upoštevanju najnovejšega razvoja trga.

Samo ukrepi na ravni EU lahko ustvarijo harmoniziran in koherenten pravni okvir, ki bo omogočal prosti pretok dostopnih proizvodov in storitev na notranjem trgu.

Ta pobuda bo prispevala k usklajenemu in učinkovitemu izvajanju Konvencije ZN v EU ter državam članicam pomagala, da bodo lažje izpolnjevale zgoraj navedene mednarodne obveznosti, kar je v korist industriji in potrošnikom.

Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

To področje je trenutno na ravni EU le delno regulirano.

Izkušnje v zvezi z Direktivo 2001/83/ES o embalaži zdravil, Direktivo 95/16/ES o dvigalih ali na področju prometa z Uredbo (ES) št. 661/2009 so pokazale koristi uskladitve zahtev glede dostopnosti za notranji trg.

Poleg tega obstaja več vzrokov za težave, ki upravičujejo potrebo po ukrepih EU na področjih, ki spadajo na področje uporabe predlagane direktive:

Razlog za različne nacionalne zahteve glede dostopnosti je bodisi pomanjkanje usklajevanja EU pri vprašanju, kateri proizvodi in storitve bi morali biti dostopni, bodisi dejstvo, da zakonodaja EU ali mednarodni sporazumi na splošno določajo obvezno dostopnost nekaterih proizvodov ali storitev (na primer Konvencija Združenih narodov ali pravila EU o javnih naročilih), ne zagotavljajo pa podrobnih pravil o tem, kako bi se zahteve glede dostopnosti dejansko uporabljale.

Trenutno je to v celoti prepuščeno nacionalnim organom, kar je privedlo do preveč različnih zahtev glede dostopnosti.

Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti

Ta predlog je v skladu s cilji Evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020 in Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, katere pogodbenice so EU in večina njenih držav članic.

Predlog dopolnjuje obstoječo zakonodajo EU, ki obravnava pomoč invalidom ali osebam z omejeno mobilnostjo, kot so pravice potnikov za vse vrste prevoza (zračni, železniški, vodni in avtobusni).

Predlog prav tako dopolnjuje predlog direktive o spletni dostopnosti, ki zajema le nekatera spletišča javnega sektorja.

Trajanje ukrepa in finančnih posledic

- ☐ Časovno omejen(-a) predlog/pobuda:
 - ☐ trajanje predloga/pobude od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
 - ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL.
- X Časovno neomejen(-a) predlog/pobuda:
 - izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
 - ki mu sledi izvajanje predloga/pobude v celoti.

Načrtovani načini upravljanja⁵⁴

Od proračuna za leto 2015 naprej

X Neposredno upravljanje – Komisija:

- ☐ z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije;
- ☐ prek izvajalskih agencij.
- ☐ Deljeno upravljanje z državami članicami.
- ☐ Posredno upravljanje s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:
 - ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo;
 - ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite);
 - ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu;
 - ☐ organom iz členov 208 in 209 finančne uredbe;
 - ☐ subjektom javnega prava;
 - ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva;
 - ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščen za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva;
 - ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.

Opombe

Za izvajanje ne bo potrebnih veliko sredstev.

⁵⁴ Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/regulations/regulations_en.cfm.

UKREPI UPRAVLJANJA

Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Komisija najpozneje pet let po začetku uporabe Direktive, nato pa vsakih pet let Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o uporabi te direktive ter mu po potrebi priloži predloge za njeno prilagoditev družbenemu, tehnološkemu in gospodarskemu razvoju, zlasti kar zadeva pravilno delovanje notranjega trga.

Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

Upravljavski in kontrolni sistem

Ugotovljena tveganja

Pozen prenos Direktive v nacionalno zakonodajo s strani držav članic.

Neustrezno spremljanje (in vrednotenje) prenosa Direktive.

Ni posebnih finančnih tveganj.

Podatki o vzpostavljenem sistemu notranje kontrole

Standardni postopki Komisije za nadzor/ugotavljanje kršitev v zvezi s prenosom in izvajanjem Direktive.

Ocena stroškov in koristi kontrol ter ocena pričakovane stopnje tveganja napak

Standardni stroški, povezani z nadzorom prenosa v nacionalno zakonodajo in morebitnimi postopki za ugotavljanje kršitev.

Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe.

Ni relevantno.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Številka 3 [poimenovanj.]	dif./nedif. (⁵⁵)	držav Efte ⁵⁶	držav kandidatk ⁵⁷	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
3	33.02.02 – Spodbujanje nediskriminacije in enakopravnosti	dif.	NE	NE	NE	NE

Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic.

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Številka [...] [poimenovanje.]	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	[...][XX YY YY YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁵⁵ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁵⁶ Efte: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁵⁷ Države kandidatke in po potrebi potencialne države kandidatke z zahodnega Balkana.

Ocenjene posledice za odhodke

[Ta oddelek bi bilo treba izpolniti s **preglednico o proračunskih podatkih upravne narave** (drugi dokument v prilogi k tej oceni finančnih posledic) in prenesti na CISNET za namene posvetovanj med službami.]

Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira			Številka 3	Varnost in državljanstvo					
GD: EMPL			Leto 2015 ⁵⁸	Leto 2016	Leto 2017	Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	SKUPAJ
•Odobritve za poslovanje									
Številka proračunske vrstice 33 02 02	obveznosti	(1)	0	0	0		0,20		0,20
	plačila	(2)	0	0	0			0,20	0,20
Številka proračunske vrstice	obveznosti	(1a)							
	plačila	(2a)							
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov ⁵⁹									
Številka proračunske vrstice		(3)							
Odobritve za GD EMPL SKUPAJ	obveznosti	= 1 + 1a + 3					0,20		0,20
	plačila	= 2 + 2a + 3						0,20	0,20

⁵⁸ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

⁵⁹ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

V skladu s členom 28 predloga se bo pregled opravil leta n + 5. Tak pregled bo najverjetneje spremljala zunanja pomoč ali študija.

•Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)						0,20		0,20
	plačila	(5)							0,20	0,20
•Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)								
Odobritve za GD EMPL SKUPAJ večletnega finančnega okvira	obveznosti	= 4 + 6						0,20		0,20
	plačila	= 5 + 6							0,20	0,20
	plačila	= 5 + 6								

Razdelek večletnega finančnega okvira	5	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	Leto 2021	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			SKUPAJ
GD: EMPL									
• Človeški viri									
• Drugi upravni odhodki		0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182
GD EMPL SKUPAJ	odobritve	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182

Odobritve za GD RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182
---	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto 2018	Leto 2019	Leto 2020	Leto 2021	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			SKUPAJ
Odobritve za GD RAZDELKOV od 1 do 5 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	0,014	0,228	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,382
	plačila	0,014	0,028	0,228	0,028	0,028	0,028	0,028	0,382

Ocenjene posledice za odobritve za poslovanje

☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije ↓			Leto 2018		Leto 2019		Leto 2020		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						SKUPAJ		
	REALIZACIJE																
	vrsta 60	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 1 ⁶¹ ... Specifični cilj: spodbujati in varovati pravice invalidov.																	
– realizacija	študija	0,2			1	0,20										1	0,200
– realizacija																	
– realizacija																	
Seštevek za specifični cilj št. 1																	
SPECIFIČNI CILJ št. 2 ...																	
– realizacija																	
Seštevek za specifični cilj št. 2																	
STROŠKI SKUPAJ					1	0,20										1	0,200

⁶⁰ Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr.: število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest ...).

⁶¹ Kakor je opisan v točki 1.4.2 „Specifični cilji ...“.

Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve

Povzetek

☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

☒ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N ⁶²	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	SKUPAJ
--	-------------------------	-------------	-------------	-------------	---	--------

RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182
Seštevek za RAZDELEK 5 večletnega finančnega okvira	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182

Odobritve zunaj RAZDELKA 5 ⁶³ večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 5 večletnega finančnega okvira								

SKUPAJ	0,014	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,028	0,182
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Potrebe po odobritvah za človeške vire se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

⁶² Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude.

⁶³ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Ocenjene potrebe po človeških virih

X Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

☐ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
XX 01 01 01 (sedež in predstavništva Komisije)							
XX 01 01 02 (delegacije)							
XX 01 05 01 (posredne raziskave)							
10 01 05 01 (neposredne raziskave)							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)⁶⁴							
XX 01 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)							
XX 01 02 02 (PU, LU, MSD, ZU in NNS na delegacijah)							
XX 01 04 yy ⁶⁵	– na sedežu						
	– na delegacijah						
XX 01 05 02 (PU, ZU, NNS za posredne raziskave)							
10 01 05 02 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
SKUPAJ							

XX je zadevno področje ali naslov.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	
Zunanji sodelavci	Ni relevantno.

⁶⁴ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

⁶⁵ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

☒ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.

☐ Za predlog/pobudo je potrebna sprememba zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira.

Pojasnite zahtevano spremembo ter navedite zadevne proračunske vrstice in ustrezne zneske.

☐ Za predlog/pobudo je potrebna uporaba instrumenta prilagodljivosti ali sprememba večletnega finančnega okvira⁶⁶.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

Udeležba tretjih oseb pri financiranju

☒ V predlogu/pobudi ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.

V predlogu/pobudi je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

⁶⁶ ⁶⁶Glej točki 19 in 24 Medinstitucionalnega sporazuma (za obdobje 2007–2013).

Ocenjene posledice za prihodke

☒ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.

☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

☐ za lastna sredstva,

☐ za razne prihodke.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ⁶⁷						
		leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen								

Za razne namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Navedite metodo za izračun posledic za prihodke.

⁶⁷ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 25 % stroškov pobiranja.